

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA HLUBOŠ

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„ŠKOLOU K ŽIVOTU“

Účinnost od 01. 09. 2016

Zpracováno dle RVP ZV

V Hluboši srpen 2016 (schváleno pedagogickou radou dne 30.8.2016)

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Oficiální název ŠVP ZV

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.2 Motivační název ŠVP

„ŠKOLOU K ŽIVOTU“

1.3 Předkladatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Hluboš

IČO : 750 300 12

RED IZO: 600 054 756

IZO ZŠ : 114 002 568

Ředitel školy: Mgr. et Mgr. Jiří Schmidt

Adresa: Hluboš 116, 262 22 Hluboš

Telefon: 733389116

E-mail: zshlubos@volny.cz

Web: www.zsamshlubos.cz

1.4 Zřizovatel

Název: Obec Hluboš

Telefon: 318 611 048

E-mail: ouhlubos@volny.cz

Web: http\\hlubos.obec.cz

1.5 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu od 01. 09. 2016

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

1.6 Projednání a změny v ŠVP ZV

ŠVP ZV byl projednán na pedagogické radě dne 30. 08. 2016.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Typ školy

Škola patří mezi malé málotřídní školy. Nachází se poblíž města Příbram, v obci Hluboš, v níž žije necelých 500 obyvatel. Je spádovou školou pro obec Hluboš a Kardavec. Školu navštěvují žáci i z jiných obcí, jako například Bratkovice, Dominikální Paseky.

Součásti školy: Základní škola	2 třídy pro 1.-5. post. roč.	kapacita 60	žáků
Mateřská škola	2 třídy	kapacita 40	dětí
Školní družina	1 oddělení	kapacita 25	žáků
Školní jídelna	kuchyně a jídelna	kapacita 90	jídel

2.2 Vybavení školy

Prostorové

Školní budova leží na okraji obce Hluboš ve směru na Bratkovice. Budova byla postavena v roce 1913, ačkoliv kořeny výuky v obci sahají až do roku 1787. V budově se pod jednou střechou nacházejí všechny součásti školy. K budově náleží školní pozemek.

Rozdělení učeben

V roce 1975 bylo v přízemí budovy zřízeno oddělení mateřské školky, zaveden vodovod a instalováno ústřední topení na pevná paliva. V roce 1988 a dalších dvou letech byla provedena rekonstrukce celé budovy. V prosinci 1996 byla provedena změna ve vytápění budovy z pevných paliv na vytápění ekologické – plynem propanem.

Základní škola disponuje dvěma třídami, jazykovou učebnou, školní družinou, ředitelnu, hygienickým zařízením a kabinetem. Vše umístěno v 1. patře. Prostory školní družiny jsou příležitostně využívány pro výuku výchov, dále pro setkávání všech žáků školy.

Mateřská škola využívá dvě třídy, šatnu, sociální zařízení a pracovnu pro učitelky, vše v přízemí budovy. V přízemí budovy se také nachází prostorná šatna pro žáky základní školy.

Školní jídelna, kterou tvoří prostory kuchyně, jídelny pro ZŠ, úpravna, sklad a převlékárna se sociálním zařízením pro kuchařky, je také umístěna v přízemí budovy.

V suterénu se nachází tělocvična, vybavená žebřinami, lavičkami, trampolínou, kladinou, švédskými bednami, žíněnkami, činkami, obručemi, míči a medicinbaly.

K budově školy náleží kotelna a půda.

Pro všechny děti je k dispozici školní pozemek, vybavený pro hry (pískoviště, prolézačky) a sport (prostor pro míčové hry) meteorologickou stanicí pro pozorování přírodních jevů a záhony pro pěstitelství.

Materiální

V kabinetu základní školy jsou pomůcky pro výuku všech předmětů, které jsou postupně obměňovány a modernizovány.

Fond učebnic tvoří řady učebnic (nakladatelství SPN, Nová škola Brno, a dalších) pro výuku předmětů v 1.- 5. roč. Ostatní učebnice jsou využívány jako doplňkové pro přípravu učitelů a rozšíření nabídky činností a témat ve výuce.

Učitelé mají k dispozici i nové tituly z odborné literatury. Pravidelně odebíráme odborné časopisy Informatorium a Řízení ve školství. Žákovská knihovna, tvořená beletrií a encyklopediemi, je umístěná v družině a je k dispozici všem žákům školy, další fond knih je umístěn na chodbě v zabezpečené knihovně a je k dispozici všem žákům na požádání pedagogického pracovníka.

Pro řízení školy administrativu a evidenci žáků využíváme DM software.

Škola dle svých možností zajistí prostorové uspořádání třídy a pracovního místa, aby byly respektovány nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a dle svých možností zajistí speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Technické

V rámci projektu EU Peníze školám (ukončení projektu ve školním roce 2012/2013) byla škola významně modernizována digitální technikou, škola byla vybavena počítači, interaktivní technikou (SmartBoard, interaktivní projektor) a širokoúhloú televizí. V rámci výzvy č. 56 (šk. rok 2015/2016) byla škola vybavena novými tituli knih a dalšími materiály pro podporu výuky čtenářské gramotnosti.

K dispozici ZŠ i MŠ jsou však i další běžné technické pomůcky, jako např.: počítače s tiskárnami, CD přehrávače, televize, video, DVD, gramofon, kopírovací stroj a digitální fotoaparát.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy a dva plně kvalifikovaní pedagogové. Celý pedagogický sbor rozvíjí své dovednosti a schopnosti prostřednictvím dalšího vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci splňující podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, schopní podílet se i na dalších činnostech ve škole. Dále na škole působí plně kvalifikovaný externí pedagog anglického jazyka.

2.4 Spolupráce s ostatními organizacemi a společenskými složkami

- Pedagogicko psychologická poradna Příbram:
  - péče o žáky se specifickými poruchami učení
  - péče o žáky s logopedickými vadami
  - vzájemné konzultace a náměty, přednášky
- Zřizovatel Obecní úřad Hluboš :
  - materiální oblast
  - oblast kulturně výchovná

- propagace a prezentace školy
    - vztah škola – veřejnost
  - Školská rada :
    - záměry školy
    - způsob výuky
    - hodnocení žáků
    - vzájemné hledání při řešení problémů žáků
  - Sdružení rodičů při ZŠ Hluboš:
    - výchovně vzdělávací oblast
    - materiální oblast
    - zajišťování kulturních akcí
    - pořádání jarmarků, vystoupení
    - spoluúčast při pořádání výletů, exkurzí a kulturních akcí
  - Automotoklub Příbram :
  - Podnikatelé z Hluboše a okolí:
  - SDH Kardavec
  - SOU Hluboš :
  - Periskop Příbram:
  - Ekologické centrum Hrachov:
  - Ekologická farma Orlov:
  - Školy v blízkém okolí
  - Knihovna Jana Drdy Příbram:
  - Hornické muzeum Příbram
  - SDH Březové Hory
- dopravní výchova žáků školy
  - návštěvy dopravního hřiště
  - oblast sponzorská
  - výchovná a vzdělávací činnost
  - sponzorství, exkurze
  - exkurze, propagace školy, sponzorství
  - exkurze, výukové programy
  - exkurze, výukové programy, farmářský kroužek
  - sportovní oblast, kulturní oblast
  - exkurze spojená s četbou
  - exkurze
  - výchovně vzdělávací projekty

2.5 Akce školy

Návštěvy: kin, divadel, muzeí, galerií, koncertů,

Dny otevřených dveří, Mikulášská nadílka, pomoc žáků při zápisu žáků do I. post. roč. (odměny vyráběné v rámci ŠD) , vystoupení při zahájení adventu, vystoupení při příležitosti oslav st. svátků, vystoupení při oslavě pouti, oslava Dne matek, Den dětí, Masopust (karneval v rámci ŠD)

Sběr kaštanů, žaludů, papíru, citronové kůry, pomerančové kůry, víček PET lahví, hliníku, nebezpečného odpadu (monočlánky, baterie)

Sportovní akce: pravidelná plavecká výuka všech žáků školy, školní atletické závody, účast na sportovním turnaji ve vybíjené, atletické závody společné se školami v okolí, sportovní vycházky

Péče o zeleň – byliny na školním pozemku, péče o školní pozemek v rámci výuky a farmářského kroužku

Výlety, ozdravný pobyt (nepravidelně, předpoklad jednou za dva roky- záleží však na aktuálním zájmu zákonných zástupců žáků)

Projekty stálé: Mléko do škol, Ovoce do škol, Zdravé zuby, Celé Česko čte dětem, Na návštěvě v knihovně

Projekty krátkodobé – dle plánu práce školy pro daný školní rok

Výroba dárků a předmětů na vystoupení (jarmarky), vystoupení žáků, zápis žáků do 1. post. roč.

Nabídka kroužků: Farmářský kroužek, kroužek jógy atd. Dle aktuální nabídky pedagogů a externích pracovníků školy

Sportovní soutěže – turnaj ve vybíjené ve spolupráci se školami v okolí, soubor Podbrdátek v atletice

Sportovně-vzdělávací soutěž ve spolupráci se školami v okolí „Fabiánův klíč“

(první ročník ve školním roce 2016/2017) – akce ZŠ Hluboš

2.6 Silné a slabé stránky školy

Silné stránky školy	Slabé stránky školy
poloha budovy školy – venkovská krajina, mimo hl. komunikaci zdravé životní prostředí ekologické vytápění budovy škola malotřídního typu umístění tělocvičny a jídelny v budově školy samostatná místnost pro školní družinu výuka v malém kolektivu samostatná jazyková učebna vzdělávání propojené se skutečným životem možnost výuky na školním pozemku a v blízkém okolí soužití dětí MŠ a ZŠ (vzájemná tolerance, respekt) pobyt žáků o velké přestávce na školním pozemku pitný režim zajištěný jídelnou při ZŠ financovaný částečně sdružením rodičů při ZŠ včasná informovanost o věcech uvnitř školy i mimo ni	nízký počet žáků navštěvujících ZŠ stavební komplikace spojené s vysokým stářím budovy

(internetové stránky, nástěnky)	
kvalifikovanost pedagogického sboru	

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP „ŠKOLOU K ŽIVOTU“

3.1 Zaměření školy

Na formulaci vize školy se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci: „Školou k životu“ – škola, kde se všichni budou cítit dobře. Tato vize by se měla dotknout nejen žáků, ale i zaměstnanců školy, rodinných příslušníků žáka a našich dalších partnerů, kteří do školy přicházejí. ŠVP ZV zároveň navazuje na ŠVP PV .

Vizi odpovídá i logo naší školy, kde dvě děti symbolizují odlišné věkové skupiny zastoupené v naší škole a otvírané dveře cestu životního poznání. Nápis vychází z historie hlubošské školy a úsměv dětí vyjadřuje radost, pohodu a dobrou náladu.

Náš program vychází v souladu s RVP ZV z poznatků, že:

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe, (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo);
- k učení je třeba žáky motivovat a činit je zajímavým a přiměřeným jejich věku;
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, k tomu lze dospět tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat;
- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu;
- kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život;
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (připravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka;
- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva.
- Podnětné a tvůrčí školní prostředí je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka.
- Je nutné zajistit, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

3.2 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Na úrovni IVP (individuálního vzdělávacího plánu) je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oborů.

Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;

- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin ;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);v spolupráci s ostatními školami.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacímho předmětu.
- PLPP má písemnou podobu.
- Před zpracováním PLPP budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel školy stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, i žákem samotným.“
- V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.3 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci mají možnost pracovat ve vybraných blocích výuky s vyšším ročníkem. Velkou snahou školy je vychovávat tyto žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka.

- IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, ředitelem školy a školským poradenským zařízením.
- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka.
- Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení.
- IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.
- Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné.
- IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok.
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- Ředitel školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.
- Ředitel školy po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zaznamená do školní matriky.

Zásady komunikace učitele se zákonnými zástupci:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus)
- dopřání dostatku času pro rozhovor se zákonnými zástupci (vhodnost využití konzultačních hodin)
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit zákonným zástupcům)
- ujasnění si pojmů spolu se zákonnými zástupci (nastolení „pravidel hry“)
- uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat se zákonnými zástupci možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl)
- snaha citlivě zákonným zástupcům poradit a nabídnout jim pomoc

V rámci školy jde především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů, týkajících se vzdělávání žáků. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a zákonnými zástupci žáka. Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujícím se k postižení žáka),
- dohoda se zákonnými zástupci a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce,
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu,
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, atd.)
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek,
- zajištění odborné literatury.

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků, časté opakování učiva,
- využívání reedukačních postupů podle druhu a stupně poruchy,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa,
- možnost změn v uspořádání třídy pro skupinové vyučování a výchovné činnosti,
- širší možnosti sportovního využití k uvolnění psychického a fyzického napětí,
- odstranění rušivých vlivů při práci,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- zařazování relaxačního cvičení

Při práci s dětmi se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jeho zákonné zástupce, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat si jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě specifické poruchy učení jejich dítěte.

3.4 Cíle ŠVP

a) Cílem školního programu je, aby žáci:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání;
- zvládli základy všestranné komunikace;
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých;
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti;
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě;
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

b) Cílem školního programu je, aby učitelé:

- porozuměli smyslu a principům činnostního vyučování a vzdělávání;
- osvojili si dovednosti činnostního učení;

- osvojili si vyučovací metody a formy činnostního učení;
- chápali souvislosti činnostního učení a jiných modelů současného vyučování a učení;

3.5 Přednosti našeho ŠVP

- Tempo výuky se přizpůsobuje schopnostem žáků ve třídě.
- Činnostní charakter výuky podporuje soustředění žáků na výuku.
- Činnostní učení neustále podněcuje zájem žáků o učení.
- Důsledkem radosti z práce a zájmu žáků o učení je dobrá kázeň ve třídě.
- Žáci jsou činnými, svými otázkami a odpověďmi vedeni k sebedůvěře, nezávislosti a lepším pracovním návykům.
- Zpětná vazba mezi učitelem a žákem umožňuje okamžitě odhalovat chyby žáků, pracovat s nimi, průběžně a snadno je odstraňovat.
- Žáci nejsou přetěžováni, jejich psychický vývoj probíhá přirozeně. Činnostní učení napomáhá rozvoji schopností všech žáků.
- Učiteli činnostní učení umožňuje důkladnější poznání každého žáka, vede ho k úvahám o tom, co dál který žák potřebuje ke svému individuálnímu rozvoji.
- Výsledky jsou trvalejší – pokračuje se až po zvládnutí předchozí látky většinou žáků. Stálé podněcování žáků k samokontrolě a sebehodnocení, které činnostní výuku vždy provází, přivádí mnohé žáky k dovednosti pracovat bezchybně.
- Činnostní učení vyhovuje dětem typů zrakového, sluchového i motorického, protože se do výuky zapojuje více smyslů.
- Hodnocení žáků je snadnější, neboť učitel může průběžně sledovat pokroky v pochopení a aplikaci učiva.
- Při činnostním učení se vytváří velmi dobrý lidský kontakt mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem.
- Díky aktivnímu zapojení všech žáků do výuky vede činnostní učení k přirozené integraci dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

3.6 Výchové a vzdělávací strategie

(společné postupy a nabídka školy k dosažení klíčových kompetencí základního vzdělávání)

KOMPETENCE K UČENÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka ☑ respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	
	Co chce nabídnout naše škola?
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností	- spoluúčast na řešení problémů (diskuse) - rozhovory o problémových situacích mimo školu (informace z masmédií, zkušenosti žáků) - řešení problémů v problémových úlohách ze života, např. patologické jevy, organizace školního výletu apod.
- vyhledá informace vhodné k řešení problému,	- práce s informacemi získanými z různých zdrojů

nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	informací (ústní, tištěné mediální a počítačové) - přiměřeně věku se učíme pracovat s internetem - sloh: dokončování příběhů - práce s chybou - praktické pokusy
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy	- zařazujeme do vyučování netradiční úlohy - zařazování problémů do projektů - skupinová práce – porovnávání řešení mezi skupinami, porovnávání způsobů řešení, zdůvodňování postupů
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	- výuka žák – žák: děti se učí navzájem
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	

KOMPETENCE PRACOVNÍ	
	Co chce nabídnout naše škola?
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	- realizace v rámci pracovní činnosti, pracujeme s jednoduchými nástroji, pěstujeme rostliny, apod. - změna pracovního prostředí (školní pozemek)
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	- seznamujeme děti průběžně s pravidly BOZP, udržujeme pořádek a čistotu při práci, šetříme materiály a pomůcky - účast dětí na výzdobě prostředí, vystavování žákovských prací, vážíme si práce druhých - dodržování a kontrola pravidel
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a	- besedy, exkurze na pracoviště (např. exkurze do dílen SOU Hluboš)

profesním zaměřením	
-Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	- realizace v rámci vlastivědy – finanční gramotnost

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	
	Co chce nabídnout naše škola?
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	-slohový výcvik v rámci českého jazyka (např. dějová posloupnost, vyhledávání podstaty sdělení), besedy nad knihami - pravidelné mluvené projevy žáka, diskusní kruhy -možnost vyjádření názoru žáka, prezentace práce před skupinou - kultivovaný projev učitele a jeho důraz na spisovný jazykový projev
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje	- společné stanovení a dodržování pravidel účelné komunikace - učíme se naslouchat, hovořit k problému, učíme se vysvětlit PROČ obhajujeme daný názor, učíme se doložit konkrétními podklady - učíme žáky obhajovat svůj názor vhodnou formou v dané situaci
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění	- předkládáme dětem různé zdroje a druhy textů, zvukových záznamů, obrazových materiálů - pantomima jako prostředek pochopení lidských gest -výuka čtení s prvky kritického myšlení, čtení s porozuměním, vyhledávání odpovědí v textu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	-učíme žáky užívat digitální technologie (interaktivní tabule SmartBoard) - základy obsluhy PC a jednotlivých prvků sestav
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému	- uvádění veřejných aktivit, účast a jednání s

soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	partnery školy, návštěvami ve škole <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce napříč ročníky (děti se učí komunikovat s různými věkovými skupinami) - připravujeme akce pro mateřskou školu - navazujeme kontakty s jinými školami
---	--

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	
	Co chce nabídnout naše škola?
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	- učíme se pracovat ve skupině (od práce ve dvojicích až po práci ve skupině) - sestavujeme a dodržujeme pravidla práce ve skupině - poznáváme role, které hrajeme v životě (dítě, sourozenec, žák, kamarád) - vzájemná kooperace žáků při výuce osobnostně sociální výchova - reflexe – jak jsem se cítil v roli
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	- přes nácvik pozitivního vztahu ke své osobě (sebedůvěra, sebevědomí) stáváme se součástí pozitivních mezilidských vztahů - seznamujeme se s etikou a morálními hodnotami našeho národa i národů jiných (prostřednictvím spolužáků jiných národností) - spolupodílíme se na fungování třídy (služby) - spolupracujeme v prostředí mimo školu (výlety) - bezpečné prostředí – kdy se cítíme dobře
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	- zodpovědnost při práci ve skupině za výsledky celého týmu, pocit zodpovědnosti – na základě konkrétního úkolu, který mám jako člen skupiny splnit - sebehodnocení skupiny vzájemně (reflexe) – nastavení zrcadla vlastním činům
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	- osobnostní výchova - učíme se poznávat své kvality, pochválit se - poznáváme nedostatky a hledáme způsob, jak je minimalizovat

KOMPETENCE OBČANSKÉ	
	Co chce nabídnout naše škola?
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí	- poznáváme hodnoty druhých lidí (multikulturní výchova), práva dětí - dramatické a sociální hry, sociálně osobnostní výchova - pohádky (dobro x zlo)
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu	- tvorba pravidel, řádů - spoluúčast při rozvoji školy, kontrola dodržování pravidel
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka	- začlenění výuky zdravotní výchovy - krizové situace – nácvik řešení pomocí dramatické výchovy (modelové situace)
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit	- poznávání tradic prostřednictvím návštěv muzeí, divadel, kulturních akcí, výstav - účast na kulturních akcích školy, veřejná vystoupení - reprezentace školy (soutěže, sport) - propojení s životem v obci
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	- ekologické aktivity (např. třídění odpadů, sběr papíru, úklid obce, výpravy do přírody, péče o životní prostředí kolem sebe) - spolupráce s ekologickými centry (např. Záchraná stanice Hrachov, Farma Orlov)

3.7 Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů, ve kterých mohou žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Průřezová témata jsou integrována do všech vyučovaných předmětů.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

<u>Průřezová témata</u>	<u>Zkratky</u>
Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
Multikulturní výchova	MUV
Environmentální výchova	EV
Mediální výchova	MEV

V učebních osnovách ŠVP jsou názvy průřezových témat uvedeny zkratkami.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH

SOUVISLOSTECH

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života; ☒ na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám; ☒ na osvojování vzorců evropského občana; ☒ na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve

společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin; ☒ na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu; ☒ na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
  - na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
  - na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
  - na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení; na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
  - na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
  - na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.
- Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4 UČEBNÍ PLÁN PRO I.-5. ROČNÍK ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk	6+3	6+3	8+1	7+1	6+1	33	+ 9
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	
matematika a její aplikace	Matematika	4 + 1	4 + 1	4+1	4 + 1	4+1	21	+5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	
člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	12	+ 2
	Přírodověda	-	-	-	1 + 1	1 + 1		
	Vlastivěda	-	-	-	2	2		
umění a kultura	Hudební výchova	2	2	1	1	1	12	
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1		
člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18 + 4	18 + 4	22 + 2	22 + 3	22 + 3	102	+ 16
celkový týdenní počet hod. - maximum týdně		22	22	24	25	25	118	

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

V případě žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním.

- vzdělávání žáků-cizinců a žáků s odlišným mateřským jazykem se realizuje podle zvláštních ustanovení
- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP
- využití disponibilní časové dotace je plně v kompetenci a odpovědnosti ředitele školy
- využití celé disponibilní časové dotace v učebním plánu ŠVP je závazné

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a předmětů vycházející z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. V našem ŠVP pro základní vzdělávání dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Český jazyk je posílen celkem o 9 disponibilních hodin, aby na konci 5. roč. každý žák naplňoval v co největší míře níže očekávané výstupy.

Předmět Matematika je posílen v každém ročníku o jednu hodinu z důvodu častějšího provádění praktických činností, které vedou k dobrému zvládnutí probíraného učiva.

Předmět Přírodovědy je posílen ve 4. a 5. ročníku po jedné hodině. Prostřednictvím těchto předmětů pozorováním a pojmenováním věcí, jevů a dějů kolem sebe, jejich vzájemných vztahů a souvislostí si žáci skládají první ucelený obraz světa.

Dalším důvodem pro posílení předmětu přírodovědy ve 4. a 5. ročníku o jednu disponibilní hodinu je výuka v tématickém bloku, která probíhá v předmětu přírodověda a vlastivěda z důvodu lepší organizace při spojených ročnících což vede v co nejvyšší míře k naplnění očekávaných výstupů na konci 2. období.

5 Učební osnovy pro 1. – 5. ročník ZV

Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů

ŠVP Školou k životu realizuje požadavky na základní vzdělávání prostřednictvím formulovaných vzdělávacích oblastí a vytváří pro školní praxi dílčí celky – vyučovací předměty.

Oblast:	Předmět:
1. Jazyk a jazyková komunikace	– Český jazyk – Anglický jazyk
2. Matematika a její aplikace	– Matematika
3. Informační a komunikační technologie	– v 1. - 4. ročníku (není samostatným předmětem) v 5. ročníku - Informatika
4. Člověk a jeho svět	v 1. – 3. ročníku – Prvouka ve 4. - 5. ročníku – Přírodověda a Vlastivěda
5. Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova Dramatická výchova (není samostatným předmětem)
6. Člověk a zdraví	Tělesná výchova Výchova ke zdraví (není samostatným předmětem)
7. Člověk a svět práce	Praktické činnosti

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezují předpokládanou způsobilost žáků využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě na konci 5. ročníku.

Očekávané výstupy RVP ZV na konci 5. ročníku (2. období) stanovují závaznou úroveň pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP, která musí být na konci 1. stupně základní školy dodržena. Očekávané výstupy na konci 3. ročníku (1. období) stanovují jen orientační (nezávaznou) úroveň a při formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP mají pomoci (na 1. stupni) stanovit vzdělávací cestu vedoucí k naplnění očekávaných výstupů na konci 5. ročníku. Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru.

Hlavní cíle 1. období

Cílem prvního období základního vzdělávání je naučit žáky: základům čtení, psaní, počítání a základům cizího jazyka. Vyučování má ve všech předmětech činnostní charakter.

Při vytváření dovedností a návyků v 1. – 3. ročníku se požaduje, aby žáci chápali účel a smysl každé své činnosti, aby o činnostech hovořili a měli pro ně dostatečný časový prostor. V souladu s charakterem myšlení žáků je těžiště vyučování v přímém poznávání skutečností kolem nás.

K výuce v tomto období patří i vyučovací předměty s výchovným zaměřením, tj. hudební, výtvarná, tělesná výchova a pracovní činnosti. V programu jsou uplatňovány též: dramatická výchova, výchova ke zdraví a informační a komunikační technologie, ale netvoří samostatné předměty.

Charakteristické pro toto období je prolínání učiva mezi všemi vyučovacími předměty

Hlavní cíle 2. období

Vyučování má ve všech předmětech činnostní charakter. Je nutné dodržovat návaznost na dovednosti a vědomosti získané žáky v 1. vzdělávacím období. Učivo, které je uvedeno pod orientačními očekávanými výstupy, je třeba průběžně upevňovat; ostatní učivo, které bylo s žáky v 1. období probráno, je nutné opětovně činnostně předložit a dostatečně procvičit.

Ve 2. období uplatňujeme ve větší míře aktivní zapojování žáků do výuky, sebekontrolu a sebehodnocení žáků. Žáky vedeme k objevování souvislostí mezi látkou naučenou a látkou aktuálně probíranou. Důraz klademe na propojování učební látky jednotlivých vyučovacích předmětů mezi sebou a na zautomatizování základních vědomostí, a to zejména v matematice a českém jazyce. Žáky učíme nedostatky nejen odhalovat, ale ukazujeme jim, jak lze zjištěné nedostatky postupně odstraňovat. Žákům dáváme prostor k samostatným úvahám a dodáváme důvěru k dosažení dobrých výsledků.

Cílem tohoto období základního vzdělávání je připravit žáky k snadnému přechodu na 2. stupeň.

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1 ČESKÝ JAZYK

5.1.1.1 Charakteristika předmětu

Český jazyk má mezi předměty významné postavení. Dovednosti v tomto předmětu jsou základem kvalitního jazykového vzdělání, ale i pilířem úspěšného osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny v mluvné i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko – kulturní vývoj lidské společnosti. Žák získává předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, tj. schopnost dorozumět se s ostatními lidmi a porozumět informaci.

Obsahové vymezení

Předmět Český jazyk má komplexní charakter. Všechny složky se vzájemně prolínají, ve výuce se neodděluje sloh, čtení a literatura, mluvnice a psaní. Složky jsou převzaty shodně s RVP pro ZV a doplněny o vybrané výstupy z doplňujícího vzdělávacího oboru

Dramatická výchova :

- komunikační a slohová výchova (zahrnuje i výuku psaní)
- jazyková výchova
- literární výchova

Závazné výstupy jsou v ŠVP v souladu s RVP pro ZV členěné na 1. a 2. období. Umožňují tak časovou variabilitu dle schopností žáka.

Učivo je prostředkem k dosažení očekávaných výstupů. Učivo, které je uvedeno v předmětu Český jazyk je pro učitele závazné, stejně jako výstupy. Roztřídění učiva do jednotlivých ročníků je orientační, učitel volí učivo s ohledem na složení žáků tak, aby na konci 5. ročníku každý žák naplnoval v nejvyšší možné míře očekávané výstupy. V praxi to znamená, že je možné zařadit některé učivo v odůvodněných případech dříve či později.

Organizace

Výuka probíhá zejména v kmenové třídě. Mimo učebnu jsou realizovány akce, které vyžadují jiné prostředí: návštěva divadla, kina, knihovny, galerie, veřejná vystoupení apod.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Směřujeme k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, rozuměli informacím a pracovali s nimi, vnímali literární umělecká díla, získávali vztah k umění a používali jazyk v podobě mluvené i psané.

Volba metod výuky odpovídá požadavkům na podporu samostatnosti a spolupráce dětí, aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů. Část výuky je věnována práci s dostupným výukovým softwarem vhodným pro český jazyk.

Ke splnění požadavků RVP ZV jsme zvolili ucelenou řadu učebnic nakladatelství SPN. Za účelem procvičování a upevnění znalostí používáme ještě učebnice z nakladatelství Nová škola a dalších.

5.1.1.2 Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1. – 3. roč.):

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí, myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách

- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka
- při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů
- svou schopnost vyjadřovat se umět uplatnit i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech

5.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk (1. –3. roč.)

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Jazyková, literární, komunikační a slohová výchova			
Skládá a rozkládá slova podle sluchu Správně řadí hlásky ve slově	Jazyková, sluchová a zrková příprava sluchová syntéza a analýza zrková syntéza a analýza slov		Tv – pohybově rytmická cvičení
Poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací	Písmena Písmena malá, velká, tiskací, psací		Pv – pracovní operace – modelování, stříhání, lepení
Skládá a čte všechny druhy slov Čte správně dlouhé a krátké samohlásky	Slova čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni, dy, ty, ny a se shluky souhlásek Délka samohlásek	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	
Plynule čte slova ve větách, rozlišuje sluchem i zrakem Používá znaménka ve slovech Naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje Recituje říkadla a	Věty Hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací Interpunkční znaménka Porozumění větám, přečteným textům Poslech, vyprávění, Dramatizace Nadpis, článek, řádek, odstavec	OSV – sociální rozvoj – komunikace – (dovednosti pro sdělování verbální, technika řeči, výraz řeči) OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace v různých situacích omluva, prosba, pozdrav) OSV – sociální rozvoj –	Vv – ilustrace textů Hv – zpěv, rytmizace rozpočítadel Tv – pohyb spojený s pohádkou

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
rozpočítadla	Recitace	kooperace (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, jasná a respektující komunikace)	Prv – osobní bezpečí Pv – lidové zvyky a tradice
porozumí mluveným pokynům, přiměřené složitosti v mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, snaží se o správné držení těla	Krátké mluvené projevy prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení		
rozumí literárním pojmům	Literární pojmy základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, kniha, čtenář, divadelní představení, maňáskové divadlo, herec		
Psaní			
uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	Přípravné a uvolňovací cviky příprava na psaní – uvolňovací cviky		
píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky	Psaní prvků písmen a číslic grafické cviky		
napíše správné tvary daných písmen a číslic, správně spojuje daná písmena (mimo: x,X,q,Q, w, W), porovnává svůj pís. projev s předlohou dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova, jednoduché věty	Psací písmo písmeno, slovo diktát slov opis přepis		

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty	autodiktát velké počáteční písmeno u vlastních jmen a prvního slova věty		
dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky	Základní návyky základní hygienické a pracovní návyky		

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř.témata	Mezipř. souvislosti
Jazyková výchova			
řadí slova ve větě tak, aby dávala smysl řadí věty podle děje vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty	Věta pořádek slov ve větě pořadí vět v textu věta jednoduchá	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	
rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací podle postoje mluvčího a volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět druhy vět melodie věty		
rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách	Slovo, slabika, hláska písmeno, rozdělení hlásek, samohlásky krátké, dlouhé, souhlásky měkké, tvrdé, obojetné, slabikotvorné l, r		

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř.témata	Mezipř. souvislosti
určí nadřazenost a podřazenost slov slova opačného významu dělí slova na konci řádku	slova – souřadná, nadřazená, podřazená slova protikladná význam slabiky pro dělení slov		
seznáme se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa, předložky v textu a spojky	Slovní druhy podstatná jména, slovesa předložky, spojky a, i, nebo, ani		
výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě písmeno ě ve slovech		
zdůvodňuje a rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov	Slova s párovými souhláskami znělé a neznělé souhlásky na konci slov		
vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy	Abeceda Řazení písmen v abecedě		Vv – ilustrace textů (abeceda)
rozlišuje vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat a místních pojmenování	Vlastní jména vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování – města, vesnice		Hv – vokální činnosti
přechází k plynulému čtení textu bez slabikování, skládá	Technika čtení plynulé čtení jednoduchých textů	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového	Hv – deklamace říkadel, hra na

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř.témata	Mezipř. souvislosti
a čte všechny druhy slov rozpozná členění textů užívá správný slovní přízvuk	slovní přízvuk	vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností, zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium)	ozvěnu
čte s porozuměním nahlas kratší texty odpovídá celou větou na kontrolní otázky rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	Významová stránka slov čtení hlasité a tiché		M – práce s daty, slovní úlohy
naslouchá textu spojuje obsah textu s ilustrací	Orientace v textu soustředěný poslech čtených textů, poezie, prózy text a ilustrace, známí ilustrátoři	OSV – sociální rozvoj-kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – řešení konfliktů, podřízení se, vedení práce skupiny)	Vv – dětští ilustrátoři M – obor přirozených čísel do 100
vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy, odliší pohádku od ostatních textů	Tvořivé činnosti s literárním textem vyprávění, dramatizace pohádek a povídek, výtvarný doprovod	OSV – sociální rozvoj – komunikace(řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvořeného člověkem)	Pv – lidové tradice a zvyky Vv – ilustrace textů
recituje básně přednáší z paměti	Recitace báseň, verš, rým		
čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich a vyjadřuje své pocity	Individuální četba vlastní výběr četby návštěva knihovny		Tv – vyjádření pocitů pohybem Hv – hudebně pohybové činnosti,

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř.témata	Mezipř. souvislosti
			pantomima
rozumí elementárním literárním pojmům	Literární pojmy základní literární pojmy: báseň, básník, spisovatel, jeviště, herec divák, maňásky, loutky, verš, rýmy, poezie, próza		Hv – rým, rytmus
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Technika čtení čtení pozorné, plynulé znalost orientačních prvků v textu		
porozumí písemným nebo ústním pokynům přiměřené složitosti píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Technika psaní úhledný, čitelný a přehledný písemný projev Základní hygienické návyky správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		Hv – správné dýchání a výslovnost
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost	Technika mluveného projevu dýchání, tvoření hlasu, výslovnost mimojazykové prostředky		

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř.témata	Mezipř. souvislosti
	řeči, mimika, gesta Vzkaz, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích	Základní komunikační pravidla oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování		Vv – komunikace se spolužáky, rodinou Prv – člověk a jeho zdraví
kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní úhledný, čitelný a přehledný písemný projev		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypravování vypravování		Vv – vizuální zobrazení sluchových podnětů M – posloupnost Pv – lidové zvyky a tradice
píše písmena a číslice podle normy psaní správně spojuje písmena a slabiky používá znaménka ve slovech a větách	Psací písmo tvary písmen abecedy spojování písmen a slabik umísťování diakritických znamének		

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř.témata	Mezipř. souvislosti
opisuje přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i větách	Opis, přepis opis přepis diktát autodiktát		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Slovo – slabika – hláska hláskosloví, stavba slova	OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Znělé a neznělé hlásky párové souhlásky uvnitř slov		Aj – odlišnost mluveného a grafického projevu
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Zvuková stránka jazyka modulace souvislé řeči		Aj – správná výslovnost a četba foneticky správně
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Stavba slova nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, jednovýznamová a mnohovýznamová slova slova příbuzná		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
pamětně i písemně zvládá vyjmenovaná slova	Vyjmenovaná slova vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z		
poznává podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední,	Podstatná jména pádové otázky, číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední		Aj – množné číslo, člen určitý a neurčitý
odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek, států – místní pojmenování	Vlastní jména místní pojmenování		
poznává mluvnické kategorie sloves	Slovesa osoba číslo čas		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy ohebné a neohebné př. Jména, zájmena, číslovky, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce		
určí věty a souvětí spojuje věty vhodnými spojkami a spojovacími výrazy do jednoduchých souvětí	Věta jednoduchá souvětí věta souvětí		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
vyhledává ve větě jednoduché základní skladební dvojice a dovede je používat	základní skladební dvojice		
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Technika čtení plynulé čtení, členění textu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	
čte s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti chápe četbu jako zdroj informací	Významová stránka čtení tiché a hlasité četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti, minulosti a budoucnosti		
vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své pocity k přečtenému textu pracuje tvořivě s literárním textem přednáší kratší literární texty spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace	Literární výchovné aktivity práce s literárním textem čtení a přednes z paměti ve vhodném frázování	OSV – sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)	
orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize	Tvořivé činnosti s literárním textem beseda o knihách , vlastní četba		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
seznamuje se s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Základy literatury poezie próza drama ilustrace		
rozumí elementárním literárním pojmům	Literární pojmy základní literární pojmy: ilustrace, ilustrátor, přirovnání, zosobnění, pověst, povídka, postava, děj, prostředí, dějství, jednání		Vv – dětské ilustrátory, ilustrace textu Prv – Kultura a historie
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Technika čtení čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností, zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Technika psaní úhledný, čitelný a přehledný písemný projev		
	Základní hygienické návyky		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Technika mluveného projevu dýchání, tvoření hlasu, výslovnost mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost	Vzkaz, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin		
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích	Základní komunikační pravidla oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování neverbální, cvičení v neverbálním sdělování, dialog, vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, komunikace v různých situacích, informování, odmítání, přesvědčování)	
kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní úhledný, čitelný, a přehledný písemný projev		
seřadí ilustrace podle dějové	Popis		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	popis pomocí obrázku společné vytváření osnovy		
odstraňuje nedostatky píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle provádí kontrolu vlastního projevu napíše krátký dopis, adresu vyplní lístek, telegram	Psací písmo upevňování správných tvarů písmen úprava zápisu kontrola vlastního projevu dopis, adresa vyplňování formulářů		Vv - písmo

5.1.1.4 Očekávané výstupy na konci 1. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

5.1.1.5 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. – 5. roč.)

- naučit se správně, plynule, hbitě a výrazně číst
- rozumět přiměřeně dlouhému a srozumitelnému textu čtenému nahlas i potichu
- postupně rozšiřovat slovní zásobu
- správně se vyjadřovat spisovným jazykem v řeči i v psaném projevu
- osvojit si základy pravopisu určeného pro toto období
- ve výuce podporovat samostatnost žáků, vést je k uvažování, nechávat probírané jevy pozorovat,
- třídit, srovnávat, zdůvodňovat a užívat v různých obměnách
- dát žákům časový prostor pro uplatnění jejich zájmů, dosavadních vědomostí a zkušeností,
- podporovat tvořivou práci žáků
- vést žáky k používání různých přehledů, grafických znázornění, náčrtových schémat, které jim
- pomůže abstraktní učivo zkonkretizovat, zjednodušit, usnadnit jeho pochopení
- postupně vytvářet návyk vlastní kontroly ukončené práce, uvažovat nad chybami
- průběžně klást důraz na komunikaci mezi žáky, využívání probíraných jevů v jednoduchých

- mluvních cvičeních
- soustavnými i příležitostnými cviky vypěstovat jazykový cit žáka, tak aby se dovedl vyjádřit prostě,
- stručně a jasně slovem i písmem
- dbát, aby se ve školních projevech žáků nevyskytovala hrubá a hanlivá slova, ani slova z dětské hantýrky, nahrazovat je tvary správnými
- vést je k zájmu o četbu naučnou i o četbu, která by byla blízká jejich citovým prožitkům, dále jim
- ukázat, jak zaznamenávat, co přečetli i dojmy z četby
- dbát na mezipředmětové vztahy
- u naučných textů, které by měly být vždy přiměřené věku žáků, učit žáky vyjádřit hlavní myšlenku nebo poznatek

5.1.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk 2. období

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Nauka o slově hlásková podoba slova, význam slova, slova jednovýznamová, mnohovýznamová, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	
rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku	Stavba slova tvoření nových slov předložky, předpony psaní ú po předponách		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z, slova příbuzná		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy slovní druhy – poznávání slovních druhů ve větách podstatná jména – pád, číslo, rod, skloňování podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského slovesa – časování slovesný způsob – rozkazovací, podmiňovací		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Stavba věty stavba věty jednoduché přísudek a podmět nevyjádřený podmět, několikanásobný podmět podmět středního, ženského a mužského rodu		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s podmětem		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	stavba souvětí řeč přímá řeč nepřímá		
Literární výchova			
čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu	Technika čtení rozvoj techniky čtení	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností	HV – vokální činnosti, hlasová hygiena
vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů	Významová stránka čtení textů uměleckých a populárně naučných tiché čtení s porozuměním	zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	VI – proměny způsobu života Př – rozmanitost přírody M – číslo a početní operace, slovní úlohy
dramatizuje, k dramatizaci používá loutky a maňásky, domýšlí literární příběhy vyjadřuje své dojmy z četby	Tvořivá práce s literárním textem vlastní četba společná četba	OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace v různých situacích, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost)	Pv - jednoduché pracovní operace, lidové zvyky a tradice
rozhovory o knihách, besedy o ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby využívá školní knihovnu,	Literárně výchovné aktivity práce s dětskou knihou	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro	

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
vede čtenářský deník navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich	výběr četby podle osobního zájmu divadelní a filmová představení	kooperaci, seberegulace v situaci nesouhlasu)	
rozumí elementárním literárním pojmům	Literární pojmy základní literární pojmy – lyrika, epika, rytmus, pověst, povídka, bajka, hlavní a vedlejší postavy, jednání, konflikt, film		VI – báje, mýty, pověsti
Komunikační a slohová výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Věcné čtení věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání,	Inf – vyhledávání informací na internetu
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Naslouchání praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog,	Zpráva, vypravování, dialog dialog na základě obrazového materiálu základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení	MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozlišování zábavních, bulvárních prvků ve sdělení od informativních a	VI – lidé kolem nás Aj – číslice 1 – 10, telefonování Inf – základní způsoby

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
<p>telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev</p>	<p>a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p> <p>vypravování</p>	<p>společensky významných, hodnotící prvky ve sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel)</p>	<p>komunikace</p> <p>Hv – vokální činnosti, pěvecký a mluvní projev</p>
<p>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p>	<p>Základy techniky mluveného projevu</p> <p>dýchání, tvoření hlasu, výslovnost</p>		<p>Hv – vokální činnosti, pěvecký a mluvní projev</p> <p>Inf – textový editor</p>
<p>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>	<p>Formální úprava textu, oznámení, pozvánka zpráva, dopis, popis</p> <p>vyplňování dotazníku</p> <p>telefonická a písemný vzkaz</p> <p>popis pracovního postupu</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – komunikace (typy dialogů)</p>	<p>Inf – textový editor</p>

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slovo a význam slova významem nadřazená, podřazená, souřadná synonyma a antonyma slova jednoznačná a mnohознаčná slova citově zabarvená	OSV – osobnostní rozvíjení – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	
rozlišuje spisovná slova a jejich nespisovné tvary	slova spisovná a nespisovná		
určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovo tvorné základy, jak byla slova odvozena, cvičí pravopis – užívá správně koncovky doplňuje předpony a přípony podle smyslu osvojuje si základní význam předpon používá předložky v praxi	Stavba slov a jejich tvoření stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova slova příbuzná psaní předložek s, se / z, ze psaní předpon s-, z-, vz přípony –ný, -ní přípona – ský		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	<p>Podstatná jména</p> <p>pád, číslo a rod podstatných jmen skloňování podstatných jmen rodu mužského, ženského a středního</p> <p>Přídavná jména</p> <p>skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých stupňování přídavných jmen</p> <p>Zájmena</p> <p>druhy zájmen skloňování osobních zájmen já, ty, my, vy, se</p> <p>tvary zájmen já, ty, se tvary zájmen my, vy</p> <p>Číslovky</p> <p>druhy číslovek skloňování číslovek skloňování číslovek dva, dvě skloňování číslovek tři, čtyři a pět</p> <p>Slovesa</p> <p>tvary sloves časování sloves – tvary oznamovacího způsobu (přítomný, budoucí a minulý čas), tvary rozkazovacího způsobu, tvary podmiňovacího způsobu mluvnické kategorie podstatných jmen přídavná jména, mluvnické kategorie slovesné způsoby – oznamovací, rozkazovací,</p>		Aj – osobní zájmena

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
	podmiňovací druhy zájmen, skloňování zájmen osobních číslovky		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	poznávání vět základní skladební dvojice a její určování		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s podmětem přísudek slovesný a přísudek jmenný se sponou podmět několikanásobný a podmět nevyjádřený shoda přísudku s několikanásobným podmětem		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	tvoření souvětí spojovací výrazy řeč přímá a nepřímá		
Literární výchova			
čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z textu a názory na něj	Technika čtení výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti	Vv – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů
čte procítěně s prvky uměleckého přednesu	Tvořivé činnosti s literárním textem výrazné čtení s prvky	zapamatování, řešení problémů, dovednosti	

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy	uměleckého přednesu předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka	pro učení a studium) OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlení)	
rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text nadané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literárně výchovné aktivity volná reprodukce přečteného textu umělecké a neumělecké texty	OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)	Hv – rytmizace, melodizace
rozumí elementárním literárním pojmům	Literární pojmy základní literární pojmy – lyrika, epika, film – kreslený, loutkový, inscenace, scénář, režisér		
Komunikační a slohová výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Věcné čtení čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium)	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk,	Naslouchání praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu	OSV – sociální rozvoj – komunikace (řeč lidských skutků, cvičení pozorování a	

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
<p>podstatné informace zaznamenává</p> <p>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p>	<p>s partnerem)</p> <p>věcné naslouchání (pozorné, soustředěné aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami</p>	<p>emfatického aktivního naslouchání)</p>	
<p>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo psaný projev s dodržением časové posloupnosti</p>	<p>Oznámení, vypravování, dialog</p> <p>oznámení</p> <p>vypravování</p> <p>reklama</p> <p>dialog na základě obrazového materiálu</p> <p>základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p>	<p>OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování, pomáhající prosociální chování, člověk neočekává protislužbu)</p> <p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>(pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)</p>	<p>VI – lidé kolem nás</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <p>Aj – jednoduchý dialog</p> <p>Vv – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (reklama)</p>
<p>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>rozdílí spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle</p>	<p>Základy techniky mluveného projevu</p> <p>dýchání, tvoření hlasu, výslovnost</p> <p>vyjadřování závislé na komunikační situaci</p>	<p>MEV – tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně, společensky a situačně vhodných sdělení</p>	

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. Témata	Mezipř. Souvislosti
komunikační situace			
		OSV – sociální rozvoj – komunikace (pravda, lež, předstírání v komunikaci, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci)	
píše správně obsahově i formálně jednoduché komunikační žánry	Formální úprava textu pozdávka, dopis, popis, inzerát, přihláška, dotazník		Inf – textový editor

5.1.1.7 Očekávané výstupy na konci 2. období

Komunikační a slohová výchova

Žák:

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace
- zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně jí užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev
- s dodržáním časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova

Žák:

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i / y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- právně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

Žák:

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

5.1.2.1 Charakteristika předmětu

Cílem předmětu je zejména probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření kladného vztahu k němu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby a zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení řečových dovedností. Velký důraz musí být kladen na kvalitu uvedení cizího jazyka v raném věku. Žáci se poprvé seznamují s některými typickými jevy života a kultury zemí mluvících anglicky.

Ve výuce se využívá práce s učebnicemi, slovníky, videokazetami, hry, písně.

Obsahové vymezení

Receptivní řečové dovednosti

Produktivní řečové dovednosti

Interaktivní řečové dovednosti

Hlavní pozornost je věnována porozumění mluvenému slovu, osvojení si zvukové podoby angličtiny a základům psaní a gramatiky. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Podporuje se tvořivost a zapojení všech smyslů při výuce.

Organizace

Výuka předmětu probíhá v jazykové učebně, která je vybavena počítači, audio technikou a televizorem, v rámci různých projektů je využívána interaktivní tabule v 1. učebně ZŠ.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, tvořivých činnostech a hře. Výuka je propojena s mateřským jazykem a dalšími výchovami. Využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček a jiných textů. Vyučující rozvíjí představivost dětí, podněcuje a oceňuje jejich aktivitu, jejich tvůrčí přístup k činnostem. Důležitá je motivace dětí. Důraz je kladen na získání správných počátečních návyků. Vhodné

jsou zejména zábavné aktivity, které pokračují hrou a navazují dalšími činnostmi, kde děti přijímají dovednosti a nové poznatky.

5.1.2.2 Výchovně vzdělávací cíle 1. období (3. roč.)

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- činnostní formou naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- činnostní formou výuky naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě
- s pomocí obrázků nebo předmětů vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory
- rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
- aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznaných slov a frází

Výchovně a vzdělávací strategie

Výchovně a vzdělávací strategie jsou postaveny na upevňování cizích slov, gramatických struktur a funkcí zábavnou formou a integrovanými aktivitami, odpovídající věku žáka. Prostřednictvím zajímavých námětů je posilována žáková motivace k učení se cizímu jazyku a systematicky rozvíjeny jeho řečové dovednosti. Srozumitelným způsobem je žák uveden do anglického jazyka, což vede k pozitivním dojmům z prvního setkání se s ním.

Nabízené činnosti směřují k rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žák se seznámí s novou jazykovou strukturou prostřednictvím hlavních postaviček učebnice, poté je procvičuje v konkrétních cvičeních, na kterých prokáže porozumění probírané látce;
- Žák se seznamuje s novou látkou na obrázkových kartách či prostřednictvím skutečných předmětů a činností;
- Učitel opakuje se žáky gramatiku a slovní zásobu zábavnými písněmi a rapováním, pomocí známé písně či hry opakuje látku probranou v předchozí hodině;
- Žák si postupně sestavuje obrázkový slovník, po každé lekci přidává nová slova a obrázky;
- Učitel zařazuje po každé třetí lekci opakovací test a sebehodnotící aktivity, které žákovi pomáhají uvědomit si svůj pokrok v učení a svá slabá místa;
- Žák se učí číst nejdříve jednotlivá slova, která pak skládá do jednoduchých vět;
- Učitel vybízí žáka pohlédnout zpět na probranou lekci, zamyslet se na tím, co se naučil a pobízí ho zhodnotit svůj vlastní pokrok;

- Žák prokáže v krátkém testu pochopení a ukotvení látky, svůj individuální pokrok a vhodnost použitých učebních strategií k zvládnutí dané látky;

Kompetence k řešení problémů

- Učitel zařazuje do výuky aktivity, při kterých žáci řeší jazykový problém, například různé rébusy a skládačky;
- Učitel učí nová slova a slovní spojení pomocí obrázků, skutečných předmětů, mimikou či gesty, žák odhaduje význam podle této nápovědy;
- Učitel zařazuje taková poslechová cvičení, při kterých žák prokáže porozumění slyšenému textu a pochopení jazykové struktury;
- Žák se učí psát slova až po 6. lekcí, a to vybíráním vhodných slov do svých odpovědí, do otázek či do krátkých vět;
- Žák je vystaven také takovým jazykovým strukturám, které jsou pro něho zcela nové a kterým má porozumět na základě kontextu; není nutná jejich aktivní znalost;

Kompetence komunikativní

- Učitel systematicky motivuje žáka a rozvíjí jeho řečové dovednosti prostřednictvím zajímavých témat;
- Učitel kombinuje nové poznatky s již probranými ke konci každé lekce a rozvíjí tak žákovu schopnost obměňovat svůj vyjadřovací repertoár;
- Žák čte v každé lekci příběh na pokračování; obsah předchozí epizody diskutuje se spolužáky a s učitelem v češtině, pak se snaží stručně říct hlavní děj v angličtině;
- Učitel klade otázky a pomáhá žákovi s odpovědí; postupně ho dovede k tomu, že odpovídá bez učitelovi pomoci a nakonec klade otázky sám svým spolužákům;
- Učitel zařazuje do výuky hry, při kterých žáci používají angličtinu v kontextu, živě a smysluplně;

Kompetence sociální a personální

- Žák sehraje přečtený příběh se svými spolužáky, používá přitom osvojené řečové dovednosti;
- Žák zpívá písně se svými spolužáky jako divadelní představení, kde každý přednese svou roli; dostává tak příležitost pro týmovou práci a pro pochopení lyriky písně;
- Žák opakuje nová slova a slovní spojení po učiteli či podle kazety několikrát se spolužáky a pak individuálně; získává tak srovnání a sebekontrolu;
- Žák rozvíjí se kreativní dovednosti a schopnosti pracovat v týmu při práci na projektu;
- Žák se vede Portfolio, ve kterém dokumentuje a hodnotí svůj dílčí pokrok; je tak zároveň veden ke zdravé sebejistotě a sebedůvěře ke svým vlastním schopnostem;
- Učitel zařazuje do hodiny na konci školního roku diskusi se žáky o tom, co se naučili, co se jim nejvíce líbilo a co by potřebovali více procvičit; vybízí je k hodnocení svého celkového výsledku a celé práce v průběhu školního roku;

Kompetence občanská

- Učitel seznámí žáky se stylem výuky a se svými požadavky na přípravu na výuku, čímž je připravuje na chápání principů demokracie, tj. práv ale i povinností každého jedince ve společnosti;

- Žák se za každou třetí lekcí setkává se způsobem každodenního života britských dětí, srovnává ho se svým a na základě svých poznatků vypracovává projekt;
- Učitel seznamuje žáka s britskou kulturou a rozvíjí tak jeho povědomí o jiných kulturách;
- Žák se učí vážit si lidských vlastností a hodnot prostřednictvím konání postav ústředního příběhu učebnice, které jsou mu věkově blízké;
- Žák je veden k chápání ekologických souvislostí a k ochraně životného prostředí prostřednictvím obrázků doprovázející příběhy učebnice;

Kompetence pracovní

- Učitel zařazuje do úvodu lekce „zahřívací“ aktivity, a tak koncentruje žáka na další činnosti v hodině;
- Učitel uvede žáky do problematiky hodiny se zavřenou učebnicí, aby po jejím otevření byl žák již s daným tématem obeznámen;
- Žák procvičuje probranou látku na písničkách, čímž získává možnost osvojit si naučené prvky cizího jazyka v jiném kontextu, než je námět příběhu lekce a zároveň si osvojuje správnou výslovnost a přízvuk;
- Učitel zařazuje zábavné aktivity při opakování látky a poskytuje tak žákovi možnost procvičování a ukotvování jazyka příjemným způsobem;
- Učitel představí nová slovíčka příběhu učebnice před poslechem jeho dílčích epizod;
- Žák absorbuje novou látku nejdříve pasivně, pak naučené struktury aktivně používá v různých cvičeních, při párové či týmové práci anebo ve hře;
- Učitel seznamuje žáka se psanou podobou jazyka nejdříve na běžných slovech a pasivní formou; od šesté lekce zařazuje krátké věty obsahující slova, která žák zná v psané podobě již z předchozích lekcí;
- Učitel konzultuje se žákem údaje a materiál v jeho Portfoliu v češtině a pomáhá mu s jeho uspořádáním a vedením;

5.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 1. období

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti			
Žák - pozdraví a představí se - reaguje na pokyny ve škole	Pozdravy Základní pokyny při vyučování Sloveso „být“ v 1. os. j.č., přít. čas, kladná věta	OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnost - Poznávání ve skupině	Český jazyk
Žák	Čísla od 1 do 10	OSV Rozvoj schopnosti	matematika

<ul style="list-style-type: none"> - počítá do 10 - pojmenuje předměty ve třídě - zeptá se na předměty ve třídě 	<p>Předměty obvyklé ve třídě</p> <p>Sloveso „být“ ve 3. os. j.č., přít. čas, otázka a odpověď</p> <p>Zájmena „co“ a „toto“</p>	<p>poznávání</p> <p>(hádanky, rébusy, křížovky a hry v opakovacích lekcích);</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí (tvorba projektů v opakovacích lekcích s náměty týkající se žáka a jeho nejbližšího okolí);</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje členy rodiny - zeptá se na členy rodiny 	<p>Členové rodiny</p> <p>Zájmena „kdo“ a „můj“</p>		<p>Český jazyk</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje hračky - zeptá se na hračky 	<p>Běžné hračky</p> <p>Odpovědi Ano/Ne</p> <p>Zájmena „co“ a „toto“ (opakování)</p> <p>Zájmeno „to“</p>		<p>Český jazyk</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocí běžných přídavných jmen popíše sebe a jiné lidi <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje další barvy - zeptá se na barvy 	<p>Další barvy</p> <p>Zájmeno „jaký“</p> <p>Zájmeno „to“/„ono“</p> <p>Osobní zájmena j.č.</p> <p>Sloveso „být“ v j.č.</p> <p>Přídavná jména</p>		<p>Výtvarná výchova</p>

	„velký“/„malý“, „hladový“/ „žiznivý“, „smutný“/„veselý“		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní potraviny - zeptá se na jídlo 	<p>Jídlo běžné jako svačina</p> <p>Sloveso „mít“ ve 2. os. j.č., otázka a odpověď</p>	<p>Evropa a svět nás zajímá (seznámení se zvyky a tradicemi ve Velké Británii, výroba symbolů jednotlivých svátků);</p>	<p>Člověk a jeho svět – (multikulturní výchova)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje domácí mazlíčky - vypráví o mazlíčcích a přivlastní je - popíše mazlíčky pomocí barev - Žák pojmenuje části obličeje - popíše něčí vzhled pomocí běžných přídavných jmen 	<p>Zvířata – nejběžnější mazlíčci</p> <p>Sloveso „mít“ v 1. os. j. č.</p> <p>Opakování „Toto je moje/můj“</p> <p>Základní části obličeje</p> <p>Další přídavná jména např. „dlouhý“, „chlupatý“</p> <p>Sloveso „mít“ ve 3. os. j.č.</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - rodina - škola - lidské tělo - jídlo - domácí mazlíčci 	<p>Kulturní diference (seznámení se životem ve Velké Británii při tvorbě projektů (typická rodina, slavení narozenin, chov domácích mazlíčků a uspořádání domova);</p>	<p>Výtvarná výchova, český jazyk, hudební výchova</p>

Výchovné a vzdělávací strategie pro 3. ročník

Vzdělávací strategie jsou postaveny na učení se angličtině zábavnou a smysluplnou formou, na činnostech, které děti zaujmou a které je baví. Jsou to především příběhy z prostředí, které je jim blízké,

dále pak písničky, básničky, hry a hádanky, které je osloví. Přirozeným způsobem se tak žáci učí správně používat některé základní mluvnické vazby anglické gramatiky a komunikačních situací, jsou nenásilnou formou vtaženi do mluvení, psaní a čtení v angličtině, čímž postupně získávají větší sebedůvěru ve vlastní schopnost se v angličtině vyjádřit.

Nabízené činnosti směřují k rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žáci vyhledávají a třídí informace
- Žáci pracují se slovníkem učebnice a tvoří si svůj vlastní slovník
- Žáci odvozují zákonitosti použití jazykových prostředků a slovní zásoby na základě probrané látky a pomocí obrázků
- Žáci si vedou záznamy o své práci a svých výsledcích, hodnotí svůj pokrok

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou konfrontováni s běžnou situací ze svého okolí
- Žáci individuálně nebo ve skupinách řeší problémové úkoly
- Žáci doplňují informace v textu dle vlastní úvahy, na základě svých znalostí a na základě porozumění slyšenému projevu rodilého mluvčího
- Žáci řeší úkoly vyžadující znalosti i z jiných oborů

Kompetence komunikativní

- Žáci jsou různými textovými a poslechovými cvičeními vedeni k souvislé a logické formulaci jednoduchých vět, a to ústně i písemně
- Žáci jednoduchým způsobem vyjadřují své názory a naslouchají názorům ostatních
- Žáci adekvátně reagují na dotazy a formulují vlastní otázky
- Žáci používají komunikační technologie k dorozumění

Kompetence sociální a personální

- Žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se spolupracovat
- Žáci jsou si vědomi své zodpovědnosti za výsledek společné práce
- Žáci prožívají příběhy různých skupin lidí a učí se tak vcítit do rolí jiných
- Žáci se prezentují před ostatním svou individuální prací

Kompetence občanská

- Žáci si vzájemně pomáhají
- Žáci akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry
- Žáci respektují kulturní tradice v jiných zemích, porovnávají je s našimi
- Žáci jsou vedeni k zdravému životnímu stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí názornými ukázkami jednotlivých cvičení a příběhů

Kompetence pracovní

- Žáci akceptují pravidla práce s učebnicí a zadaných aktivit

- Žáci si plní své povinnosti, pracují na úkolech s jistým zadáním
- Žáci se adaptují na různé formy činností a způsoby práce
- Žáci pracují systematicky a v daném časovém rozpětí

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti			
<ul style="list-style-type: none"> - žák vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - umí slovní zásobu k tematickým okruhům <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví a představí se - představí svou rodinu a své kamarády - zeptá se na jméno - pojmenuje předměty ve třídě - rozumí základním pokynům pro práci na hodině - zeptá se a odpoví na věk - počítá do 12 - pojmenuje běžné potraviny - popíše sebe a svou školu - pojmenuje základní barvy 	<p>Slovní zásoba na témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola - narozeniny - rodina - zvířata - město <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - představování - žádost o jednoduchou informaci - popis a charakteristika osob a předmětů <p>Jazykové struktury a gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní zájmena - jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“ - číslovky 1 – 12 - přivlastňovací zájmena - jednoduchá otázka a odpověď s použitím 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnost - Poznávání ve skupině</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> – Tematické okruhy: Rozvoj schopnosti poznávání (hry Jdi! Stůj!, Bingo, Bludiště, 10 otázek, Pojdme se bavit! Velký cyklistický závod)</p>	<p>Český jazyk, člověk a jeho svět</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje svoje hračky - pojmenuje a přivlastní předměty každodenní potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> slovesa „mít“ - jednoduché užití slovesa „mohu“ - přivlastňování pomocí „’s“ - vazba „there is“ a „there are“ - pojmenování času - přídavná jména 		
<p>- Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje</p>	<p>Pozdravy, pokyny</p> <p>Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně</p> <p>Vyjádří souhlas, nesouhlas</p> <p>Sloveso TO BE</p> <p>Sloveso To HAVE GOT, CAN</p> <p>Tvoří jednoduchou větu o třech až čtyřech slovech</p> <p>Určí věc</p> <p>Popíše situaci na obrázku</p> <p>Tematické celky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblékání - nákupy - bydliště - příroda 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –</p> <p>Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá (samostatný projekt v rámci oblasti Můj svět – Moje město: Londýn</p>	<p>Člověk a jeho svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Používá abecední slovník - žák prohlubuje znalosti o reáliích Zemí Spojeného 	<p>Umí najít základní informace</p> <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vánoce a Velikonoce 	<p>komiksové čtení o Vánocích v Anglii, zhotovení vánoční ozdoby, komiksové čtení o Velikonocích v Anglii, barvení</p>	<p>Výtvarná výchova, hudební výchova, člověk a jeho svět</p>

království	v Anglii	velikonočního vajíčka, anglická velikonoční píseň)	
------------	----------	--	--

5.1.3.1 Očekávané výstupy - 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, kterou jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setká
- získá základní informace o reáliích zemí Spojeného království a ostatních anglicky mluvících zemích
- seznámí se tradicemi anglicky mluvících zemí (Halloween, Vánoce, Velikonoce)
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- CJ-3-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- CJ-3-1-02** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- CJ-3-1-03** rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-04** rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-05** přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení **CJ-3-1-06** píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-3-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM žák

- CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-1-01p** rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02p** rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

- CJ-5-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- CJ-5-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.1.3.2 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. – 5. roč.)

- Rozvinout tyto vědomosti a využít je pro požadavky Společného evropského referenčního rámce, jazyková úroveň A1.
- Činností výukou naučit žáky potřebnou slovní zásobu i mluvnické dovednosti pro dosažení jazykové úrovně A1 dle evropského standardu.
- Motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk poslechem audio CD, na kterém mluví děti stejného věku, stejně jako poslechem písní připravených speciálně na tomto audio CD pro 4. ročník.
- V rámci mluvnice žák umí základní gramatické struktury a typy vět. Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.
- Základní idiomy a konverzační dovednosti procvičovat s pomocí audio CD, které je součástí pracovního sešitu, a manuálních činností, pro které má učitel k dispozici didaktické hry.
- Nacvičovat porozumění jednoduchým otázkám v anglickém jazyce a reakci na ně.
- Vést žáka ke schopnosti představit se ústně i písemně v anglickém jazyce a jednoduše vysvětlit kdo je, kde žije, co má rád, v jaké žije rodině.
- Aktivní účastí v nácviku mluvení, porozumění, čtení a psaní vytvořit u žáků sebevědomí, že se dokáží uplatnit i v cizině.

- Žák získá základní schopnost domluvit se v anglickém jazyce dle požadavků společných pro všechny země Evropské Unie na jazykové úrovni A1. Dále:
  - čte s pomocí slovníku jednoduchý text,
  - umí vyhledat informace v jednoduchém textu,
  - napíše jednoduchý dopis nebo pozdrav, vyplní formulář v angličtině.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie jsou postaveny na učení se angličtině zábavnou a smysluplnou formou, na činnostech, které děti zaujmou a které je baví. Jsou to především příběhy z prostředí, které je jim blízké, dále pak písničky, básničky, hry a hádanky, které je osloví. Žáci se tak přirozeným způsobem učí správně používat některé základní mluvnické vazby anglické gramatiky. Nenásilnou formou jsou vtaženi do mluvení, psaní a čtení v angličtině, čímž postupně získávají větší sebedůvěru ve vlastní schopnosti se v angličtině vyjádřit.

Učitel volí různé metody a formy práce tak, aby si žáci systematicky utvářeli a rozvíjeli všechny klíčové kompetence. Vybízí je k různým aktivitám, vyžaduje různý postup či přístup k činnostem a úlohám, vede je k samostatnosti i vzájemné spolupráci zadáváním různě koncipovaných úkolů. Na jeho pokyny při hodinách angličtiny žáci

- vyhledávají a třídí informace potřebné k pochopení nové látky,
  - pracují se slovníkem učebnice, tvoří si svůj vlastní slovník, začínají používat překladový slovník,
  - odvozují zákonitosti použití jazykových prostředků a slovní zásoby na základě probrané látky, z kontextu a pomocí obrázků,
  - využívají cvičení v pracovním sešitě k upevňování nového učiva,
  - si pravidelně vedou záznamy o své práci a svých výsledcích v Portfoliu, hodnotí svůj pokrok, a tím si utvářejí a rozvíjejí **kompetence k učení**,
  - jsou konfrontováni s běžnou situací ze svého okolí, simulují reakce na danou situaci,
  - individuálně, ve dvojicích nebo ve skupinách řeší problémové úkoly, jako například diktáty z příběhu nebo obrázkové diktáty,
  - doplňují informace v textu na základě svých znalostí a na základě porozumění slyšenému projevu rodilého mluvčího z nahrávky na CD,
  - řeší projektové úkoly vyžadující znalosti i z jiných oborů,
- a tím si utvářejí a rozvíjejí **kompetence k řešení problémů**,

- jsou různými textovými a poslechovými cvičeními vedeni k souvislé a logické formulaci jednoduchých vět, a to ústně i písemně,
  - tzv. řetězovými drily se učí správně formulovat věty,
  - jednoduchým způsobem vyjadřují své názory a naslouchají názorům ostatních,
  - adekvátně reagují na dotazy učitele nebo spolužáků a formulují vlastní otázky,
  - dramatizují rozhovory z příběhu učebnice,
- a tím si utvářejí a rozvíjejí **kompetence komunikativní**,

- pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se spolupracovat,
  - jsou si vědomi své zodpovědnosti za výsledek společné práce ve skupině, kterou učitel hodnotí jako celek,
  - prožívají příběhy postav v učebnici a učí se tak vcítit do rolí jiných,
  - se prezentují před ostatním svou individuální prací,
  - při hrách respektují role svých spolužáků,
- a tím si utvářejí a rozvíjejí **kompetence sociální a personální**,

- si vzájemně pomáhají při skupinové nebo párové práci,
- akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry,
- porovnávají vlastní život u nás a kulturní tradice v jiných zemích, vyjadřují se k rozdílům,
- jsou vedeni k zdravému životnímu stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí příkladem postav v příběhu učebnice,
- uvědomují si povinnost postavit se proti násilí při čtení těch částí příběhu učebnice, kde vystupují záporné postavy, a tím si utvářejí a rozvíjejí **kompetence občanské**,
- akceptují pravidla práce s učebnicí a zadaných aktivit,
- si plní své povinnosti, pracují na úkolech s konkrétním zadáním,
- se adaptují na různé formy činností a způsoby práce iniciované učitelem,
- pracují systematicky s učebnicí a s pracovním sešitem, vedou si poznámky a slovníček, dodržují při práci harmonogram a dané časové rozpětí,
- při práci na projektech či jiných podobných úkolech využívá znalosti i praktické dovednosti získané mimo školu nebo ve škole v jiných vyučovacích předmětech,

a tím si utvářejí a rozvíjejí **kompetence pracovní**.

Učitel vybírá speciální metody a formy práce pro tzv. rychlé žáky jako i pro dyslektické žáky. Jsou to cvičení, která se zaměřují na procvičování nebo upevňování učiva pro ty, kteří skončili dřív a cvičení, která se zaměřují na problematická písmena a pomáhají tak dyslektickým žákům překonat potíže s rozpoznáváním, tvořením a řazením písmen. (rozvíjení **kompetence k učení**)

Učitel zařazuje do hodin nebo zadává jako individuální domácí úkol rozšiřující čtení. Podporuje tak zájem žáků o rozvoj svých jazykových dovedností, vytváří jim prostředí pro seberealizaci a podporuje jejich sebevědomí a víru ve vlastní schopnosti. (rozvoj **kompetence sociální a personální**)

5.1.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 2. období

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Přu. témata	Mezihře. souvislosti
Receptivní řečové dovednosti			
Žák: rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům pozdraví, rozloučí se, zeptá se na jméno, věk, říká, jak se má osloví učitele	Pozdravy, základní komunikační situace (setkání, rozloučení) Předložky místa Otázky s příslovcem „Where“ <u>tematické celky:</u>	OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnost - Poznávání ve skupině	Č.. – Poznávání jednotlivých fonémů a

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Přu. témata	Mezihře. souvislosti
<p>abeceda, hláskuje jméno</p> <p>reaguje na základní pokyny učitele</p> <p>určuje předměty ve třídě</p> <p>řekne kamarádovi, aby něco nedělal, zeptá se na umístění předmětů a na podobnou otázku odpoví</p>	<p>zvířata (domácí i v zoo)</p> <p>dopravní prostředky</p> <p>jídlo (rozšíření)</p> <p>počasí</p> <p>příroda</p> <p>volný čas</p>	MUV – Lidské vztahy	grafémů
<p>Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci</p> <p>Poslech nahrávek, opakuje věty, odpovídá na otázky</p> <p>Výtvarně i písemně se vyjádří (omalovánky, časopisy, doplňovačky)</p> <p>Učí se říkadla, písně</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doplní vynechaná slova v textu podle poslechu 	<p>Číslovky 1-100</p> <p>Budovy a obchody ve městě</p> <p>Otázky na množství – How many?</p>		Pracovní činnosti – výroba budov ve městě z kartonu a jiných materiálů
<p>Časuje sloveso být, mít</p> <p>Odpovídá na otázky</p> <p>Vyjadřuje své pocity</p> <p>Vyhledá v textu potřebnou informaci</p> <p>Určuje čas</p> <p>pojmenuje cukrovinky,</p>	<p>Sloveso to BE</p> <p>Nakupování</p> <p>Zdvořilá žádost v obchodě „Can I</p>	Osobnostní a sociální výchova – Tematický okruh: Sebepoznání a sebepojetí (projekt v rámci lekce Můj svět na téma Moje oblíbené jídlo)	

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Přu. témata	Mezihře. souvislosti
Produktivní řečové dovednosti			
- Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře	Představí rodinu Vyjádří souhlas, nesouhlas	VMEGS – Jsme Evropané Den Evropy	
- Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	Části dne Dny v týdnu		
- Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	Obmění podstatné jméno za zájmeno Používá přivlastňovací zájmena Sloveso TO BE Číslice 1 – 100 Části těla Oblečení Jídlo		Přírodověda – Lidské tělo Č.j. – Druhy slov
Interaktivní řečové dovednosti			
- Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem	Zeptá se na cenu zboží v obchodě Hraje hru Denní režim		HV – hudebně pohybové činnosti
- Poskytne požadovanou	Telefonní čísla		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Př. témata	Mezihře. souvislosti
informaci			

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Receptivní řečové dovednosti			
<p>- Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům</p> <p>Žák hláskuje, seznamuje se s fonetickou transkripcí</p> <p>Zeptá se kamaráda, co umí/ musí/ nesmí a na podobnou otázku také odpoví</p> <p>Určí věk, řekne jak se má</p> <p>Reaguje na základní pokyny učitele</p> <p>Pojmenuje předměty ve třídě/ škole</p> <p>Jednoduchým způsobem popíše svůj denní režim</p> <p>Zeptá se na školní rozvrh a na podobnou otázku odpoví</p>	<p>Pozdravy, oslovení, poděkování</p> <p>Základní informace o jedinci (věk, adresa, rodinné zázemí, koníčky)</p> <p>Anglická abeceda a základní fonetická pravidla</p> <p>Základní modální slovesa</p> <p>Přítomný čas prostý v kladné a záporné větě a v otázce</p> <p>Čas</p> <p>Dny v týdnu a předložky spojené s časem</p> <p>Vyučovací předměty ve škole</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnost - Poznávání ve skupině</p> <p>MUV – Lidské vztahy</p> <p>Osobnostní a sociální</p>	<p>Místo, kde žijeme (vyučovací předmět Vlastivěda)</p>

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
		výchova – tematický okruh: Sebepoznání a sebepojetí – samostatný projekt Já a moje škola	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci <p>Poslouchá nahrávky, rozumí čtenému textu</p> <p>Výtvarně i písemně se vyjádří (omalovánky, časopisy, doplňovačky)</p> <p>Popíše obrázek</p> <p>Učí se říkadla, písně, napíše větu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zeptá se na datum a na podobnou otázku odpoví - Specifikuje dny v měsíci a týdnu 	<p>Měsíce v roce</p> <p>Řadové číslovky</p> <p>Roční období u nás</p> <p>Anglické roční období</p> <p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobu slov</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p>		<p>Český jazyk (ordinalia x kardinalia)</p> <p>Člověk a náš svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu 	<p>Sloveso TO BE v čase prostém i průběhovém, v minulém čase</p> <p>Sloveso mít v minulém čase v kladné větě</p>		<p>Český jazyk (sloveso být a jeho specifika)</p>

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>Časuje sloveso Být v čase prostém i průběhovém</p> <p>Odpovídá na otázky</p> <p>Přečte nahlas text o deseti větách</p> <p>Určuje čas – základní časové údaje</p> <p>-</p>			
<p>- Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku</p> <p>Vyhledá nové slovo ve slovníku</p> <p>Orientuje se v textu v učebnici</p> <p>Vyhledá v krátkém textu potřebnou informaci, dodržuje pořádek slov ve větě</p>	<p>Pořádek slov ve větě</p> <p>Věta oznamovací</p> <p>Věta tázací</p> <p>Školní rozvrh, předměty</p> <p>Denní program</p> <p>Orientace v prostoru</p>		Český jazyk (základy lexikologie)
- Používá dvojjazyčný slovník			Český jazyk (práce s lexémy)
Produktivní řečové dovednosti			
- Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje	<p>Dotazník</p> <p>Dopis</p> <p>Formulář</p>	<p>VMEGS – Jsme Evropané</p> <p>Den Evropy</p>	VL. – Lidé kolem nás

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>do formuláře</p> <p>Představí sebe, svého kamaráda, svoji rodinu, zájmy</p> <p>Sestaví jednoduchý text v dopise, pohled</p> <p>Pojmenuje dny v týdnu, měsíce v roce</p>			
<p>- Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p>	<p>Tematické celky:</p> <p>Dům</p> <p>Škola</p> <p>Jídelníček – názvy pokrmů</p>		<p>VV. – Osobní výtvarný projev</p>
<p>- Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p> <p>Obmění ve větě podstatné jméno za zájmeno</p>	<p>What are they doing?</p> <p>Počasí</p> <p>Číslice 1-100</p> <p>Sport</p>		
Interaktivní řečové dovednosti			
<p>- Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem</p> <p>- popíše přípravu jednoduchého pokrmu (např. palačinky, koláč)</p>	<p>Jídlo</p> <p>Nákupy</p> <p>Hry</p> <p>Svátky a narozeniny</p> <p>Vlastnictví</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Tematický okruh:</p> <p>Objevujeme Evropu a svět (samostatný projekt v rámci Můj svět na téma Anglicky</p>	<p>Pracovní činnosti (výroba anglických palačinek a anglického koláče)</p>

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	Sloveso can Popis vzhledu	mluvící země	
- Poskytne požadovanou informaci	Adresa		

5.1.3.4 Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

Žák:

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák:

- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

Žák:

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

5.2 MATEMATIKA

5.2.1 Charakteristika předmětu

Předmět Matematika rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko – syntetické myšlení. Logiku, tvořivost a schopnost řešit problém. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat žákovi matematickou gramotnost.

Obsahové vymezení

Na 1. stupni se zaměřujeme na základní tematické okruhy shodně s RVP pro ZV:

- Práce s čísly a početní operace
- Geometrie v rovině a prostoru
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Organizace

Výuka probíhá v kmenové třídě. Ve vyučování uplatňujeme skupinové a projektové formy i práci frontální. Výuka je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Důraz klademe na samostatnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při vyučování matematice se zaměřujeme na rozvoj všech životních kompetencí – učit se, spolupracovat, zodpovědnost, tvořivost, umět náležitě komunikovat a řešit problém.

Klíčovou kompetencí, kterou předmět rozvíjí, je kompetence k řešení problémů. Pravidelně zařazujeme činnost, při níž žáci aplikují matematické dovednosti při řešení životních situací. Nabídkou pro talentované žáky jsou matematické soutěže, ve kterých se žáci zabývají nadstandardními úlohami (Klokánek, Cvrček, matematické olympiády).

Do hodin jsou pravidelně zařazovány matematické rozcvičky. Obsahem mohou být příklady, procvičující základní matematické operace. Při výuce jsou využívány počítačové programy.

5.2.2 Výchovně vzdělávací cíle I. období (1. –3. roč.)

- osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka;
- důraz na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat;
- využívání zkušeností žáků z domova i ze života kolem nich;
- prostor pro aktivní projev žáka – vymýšlení úloh žáky, využití jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků;
- grafické projevy žáka – od kresleného obrázkového názoru k náčrtům;
- postupné osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití

5.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika (I. - 3. roč.)

1.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel do 20 a číslo 0 Využívá matematické pomůcky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	Tv – gymnastika Hv – pohybově rytmičná cvičení
čte, zapisuje přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Vyhledává číslo, zapisuje jej a porovnává na číselné ose Využívá matematické znaky		
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose, pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		Prv – lidé a čas
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání čísel bez přechodu desítky a s přechodem přes 10		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací		
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti, vztahy a práce s daty Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více (méně) v probíraném oboru Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností		Prv – lidé a čas
orientuje se v čase	Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce,		

	určí jejich pořadí, denní dobu Určí části den, dobu spánku/dne, za pomoci učitele se orientuje na číselné ose		
doplňuje posloupnosti čísel	Určí místo v řadě Orientuje se v prostoru		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Geometrie v rovině a prostoru vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rozeznává geometrické útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh rozeznává prostorové útvary: krychle, kvádr, koule, válec		Pv – stavebnice Vv – linie, tvary
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování geometrických útvarů podle zadání dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar vyhledá v prostoru i rovině určitý geometrický útvar		
porovná velikost jednoduchých útvarů	Určí shodné a neshodné tvary základních útvarů Orientuje se ve významu slova dlouhý, krátký, malý, velký, větší, menší		

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel do 100 manipulace s předměty počítání prvků	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	Čj – orientace v textu, práce s knihou
čte, zapisuje přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel v desítkové soustavě vztahy větší, menší, rovno		
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose, pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá v oboru 0 – 100 násobení a dělení v oboru malé násobilky 2,3,4,5		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojení početní operace	Závislosti, vztahy a práce s daty jednoduché slovní úlohy		Čj – významová stránka slov
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života	určování času, převádění jednotek času posloupnost čísel závislosti a jejich vlastnosti		Prv – lidé a čas Čj – dějová posloupnost
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Geometrie v rovině a prostoru vyhledávání určitých tvarů v okolí základní rovinné útvary v rovině: lomená čára, přímka, úsečka, bod, kruh, čtverec, trojúhelník		Pv – stavebnice v rovině a prostoru Vv – lidé a tvary

	základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, koule, válec		
porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	délky úsečky jednotky délky v cm, dm, m		

3.ročník			
Očekávané výstupy	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
čte, zapisuje přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Číslo a početní operace čtení a zápis čísla v desítkové soustavě vztahy větší, menší, rovno	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání(cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	Prv – lidé a čas
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose		
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	obor přirozených čísel do 1000 sčítání a odčítání přirozených čísel do 1000 zaokrouhlování čísel		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (s přechodem přes desítky a stovky)	Sčítání, odčítání přirozených čísel do 1000 písemné algoritmy početních operací sčítání a odčítání (rozšiřující učivo) násobení a dělení v oboru násobek do 100 násobení mimo obor násobek dělení se zbytkem		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojení početní operace	Jednoduché slovní úlohy		

doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel	Závislosti, vztahy a práce s daty Tabulky – vyhledávání a třídění dat, zápis čísel do tabulky		Čj – významová stránka slov
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti a jejich vlastnosti Vztahy a logické řady Vztahy jednotek míry a váhy		
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientace v čase – hodina, minuta, den, týden, měsíc		
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Geometrie v rovině a v prostoru vyhledávání určitých tvarů v okolí základní útvary v rovině: lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník vzájemná poloha dvou přímek v rovině obvod čtverce a obdélníka - pasivně základní útvary v prostoru: koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel		Pv – jednoduché pracovní operace – stavebnice rovinné a v prostoru
porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Délka úsečky, jednotky délky – km, dm, m, cm, mm a jejich převody		
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	osově souměrné útvary		

5.2.4 Očekávané výstupy na konci 1. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímkou a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

5.2.5 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. –5. roč.)

- osvojování nových matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka
- činnostní rozšíření číselného oboru, utvrzení představy o desítkové soustavě
- předkládání nových poznatků ve spojení s předcházejícím učivem, uplatnění analogie pro zavedení početních výkonů v rozšířeném číselném oboru žáky
- využívání schopnosti žáků objevovat za vedení učitele další nové matematické poznatky na základě pozorování a rozlišování, vyslovovat závěry, pokoušet se o zobecňování
- postupné zdokonalování přesnosti matematického vyjadřování
- zařazování praktických činností (např.: měření, odhady, porovnávání velikostí a vzdáleností) s cílem získání správných představ a zručnosti
- spojování nových poznatků v matematice s vědomostmi žáků získanými v běžném životě
- využívání matematických poznatků a dovedností žáky v praktickém životě
- používání peněz při činnostním řešení úloh s náměty z obchodování
- peníze v praktickém životě
- - věnování času nápadům žáků, jejich dotazům, ukázkám různých způsobů řešení úloh vyslovování úsudků k úlohám, vytváření předpokladů pro rozvíjení logického myšlení
- vytváření obměn slovních úloh a matematických problémů pro různé obory činnosti lidí
- podporovat schopnost žáků rozumět grafickým schémátům tabulkám i jiným schematickým znázorněním, vytvářet jednoduchá schémata, vést žáky ke grafické gramotnosti
- praktické osvojování základních poznatků z geometrie

5.2.6 Vzdělávací obsahu vyučovacího předmětu Matematika (2. období)

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Číslo a početní operace obor přirozených čísel do 1 000 000 a číslo 0 čtení a zápis čísel v desítkové soustavě, rozvinutý zápis čísla vztahy větší, menší, rovno	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	VI – lidé kolem nás – peníze a jejich používání
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose pojmy před, za, hned před, hned za, mezi		VL – lidé a čas – časová osa
využívá při pamětném a písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Čísla do 10 000 sčítání a odčítání v oboru do 10 000 písemné násobení písemné dělení jednociferným dělitelem písemné dělení jednociferným dělitelem se zbytkem Čísla větší než 10 000 pamětné sčítání a odčítání písemné sčítání a odčítání pamětné násobení a dělení písemné násobení dvojciferným činitelem Číslo 1000 000 pamětné násobení a dělení		
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Zlomky základní pojmy (čitatel, jmenovatel, zlomková čára) grafické znázornění zlomku zápis jednoduchého zlomku		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Čísla do 10 000 zaokrouhlování a porovnávání čísel Čísla nad 10 000 zaokrouhlování a porovnávání čísel vztahy mezi čísly		
řeší a tvoří úlohy ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel	slovní úlohy závislosti a vztahy mezi čísly – přímá úměrnost		Čj – významová stránka slov – čtení s porozuměním
zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1 000	římská čísla		
převádí jednotky základních veličin	převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času		
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Závislosti vztahy a práce s daty závislosti a jejich vlastnosti diagramy, tabulky aritmetický průměr		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) a užívá jednoduché konstrukce	Geometrie v rovině a prostoru pravý úhel pravoúhlý trojúhelník konstrukce trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost konstrukce čtverce a obdélníku kružnice a kruh obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku střed úsečky a osa úsečky – konstrukce rovnoběžníky výpočet obsahu čtverce a obdélníku jednotky obsahu převody jednotek obsahu rovinných útvarů		Pv – stavebnice v rovině a prostoru
sčítá a odčítá graficky úsečky určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	délka úsečky grafický součet úseček grafický rozdíl úseček grafický násobek úsečky obvod mnohoúhelníku		Pří. – rozmanitost přírody VI- místo kde žijeme, práce s mapou Tv – základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů, porovnávání
sestrojí rovnoběžky a kolmice	rýsování kolmic a rovnoběžek		
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	obsah čtverce a obdélníku – pomocí čtvercové sítě		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikační úlohy a problémy slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost		Čj – významová stránka slov

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Číslo a početní operace Čísla nad milion číselná řada rozvinutý zápis čísel porovnávání čísel pamětné sčítání a odčítání písemné sčítání a dočítání pamětné násobení a dělení písemné násobení jednociferným činitelem písemné násobení dvojciferným činitelem písemné násobení trojiciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem písemné dělení dvojciferným dělitelem	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)	VI – lidé kolem nás – obchod, firmy Lidé a čas – časová osa
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování čísel (na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony) provádění kontroly výpočtů		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	určování částí celku sčítání a odčítání zlomků porovnávání zlomků		
převádí jednotky	převody jednotek délky, času, hmotnosti, objemu a obsahu		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy		
přepíše a přečte větší číslo zapsané římskými číslicemi a naopak	římské číslice		Při – rozmanitost přírody, pokusy, postup práce
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	pojem desetinné číslo zaznamenání desetinného čísla na číselní ose, čtení, zápis, porovnávání vztah zlomku a desetinných čísel		
porozumí významu znaku „-“, pro zápis záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	záporná čísla a jejich znázornění na číselné ose		
vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti, vztahy a práce s daty závislosti a jejich vlastnosti		Inf – textový editor, tabulky, grafické prvky
čte a sestavuje jednoduché tabulky a grafy	diagramy grafy tabulky jízdní řády		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice); užívá jejich jednoduché konstrukce	Geometrie v rovině a v prostoru konstrukce trojúhelníku druhy trojúhelníků (rovnoramenný, rovnostranný, různoramenný, pravoúhlý) konstrukce čtverce,		Pv – stavebnice v rovině a v prostoru Tv – základní způsoby měření, zaznamenávání výkonů a

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	obdélníku		porovnávání
určí obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran	obvod čtverce, obdélníku, mnohoúhelníků		
vypočítá povrch základních těles	povrch krychle síť krychle povrch kvádru síť kvádru		
vypočítá obsah čtverce a obdélníku a užívá základní jednotky obsahu a převádí je	výpočty obsahu čtverce a obdélníku jednotky obsahu milimetr čtverečný, centimetr čtverečný, decimetr čtverečný, metr čtverečný, ar, hektar, kilometr čtverečný převod jednotek obsahu		

5.2.7 Očekávané výstupy na konci 2. období

Číslo a početní operace

Žák:

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- Používá kalkulačtor

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a prostoru

Žák:

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice),
- užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek
- jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Žák:

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
-

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.3 PRVOUKA

5.3.1 Charakteristika předmětu

Prostřednictvím pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů kolem sebe, jejich vzájemných vztahů a souvislostí si žák skládá první ucelený obraz světa. Poznávání a pozorování vychází z nejbližšího okolí dítěte a postupně se rozšiřuje na celý svět. Žáci se učí vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Předmět má sjednocující charakter pro každodenní pobyt žáka ve škole. Vybraná témata lze propojovat s ostatními předměty v dílčí projekty, a to jak motivačně, tak i obsahově.

Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky, exkurze atp.

Organizace

Výuka probíhá ve třídě, v prostorách školy i mimo školní budovu a pozemek. Do výuky jsou často zařazovány vycházky a exkurze. Za tímto účelem je možné vyučovací hodiny přesouvat nebo spojovat v rámci jednoho týdne. Vyučující využívají různé audiovizuální zdroje informací, počítačové programy a další.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

V prvouce se věnujeme poznávání věcí, jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního společenského dění. Rozvíjíme smyslové vnímání a pozorování určitých předmětů a jevů, rozvíjíme základy jazykového vyjadřování.

Utváříme ohleduplný vztah k ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce. V předmětu rozvíjíme všechny klíčové kompetence.

5.3.2 Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1.-3. roč.)

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných dle podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci
- vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních

5.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka (1.- 3. roč.)

1.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo.</p> <p>Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR.</p> <p>Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Uplatňuje základní pravidla silničního provozu.</p> <p>Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.</p>	<p>Místo kde žijeme</p> <p>Orientace ve škole, znalost pravidel a rolí ve škole. Popis polohy v prostoru. Bezpečná cesta do školy.</p> <p>Adresa, charakteristika místa bydliště. Kladný vztah k vlastní obci</p> <p>Chování chodce na chodníku a na silnici bez chodníku. Přecházení vozovky na přechodu pro chodce a mimo něj. Nebezpečná místa na cestě do školy.</p> <p>Vliv činností člověka na krajinu.</p>		Tv – Turistika
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.</p> <p>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole.</p> <p>Používá peníze v běžných situacích.</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Význam rodiny. Typy rodin. Příbuzenské vztahy v užší a širší rodině.</p> <p>Život a vzdělání dětí v různých částí světa. Pocity lidí v různých situacích – rozvoj empatie. Pravidla třídy a pravidla ve společnosti.</p> <p>Skupiny potravin v obchodě. Ceny nejběžnějšího zboží. Hospodaření – rozhodování o</p>	<p>OSV – Osobností rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)</p> <p>-Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)</p>	

1.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	kapesném. Profese ve škole. Profese, které se podílejí na péči o les. Práce v truhlárně.		
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě Jmenuje měsíce v roce a přiřazuje je ročním obdobím. Popíše změny v přírodě v průběhu roku a jejich vliv na člověka. Pořadí charakteristické události k jednotlivým obdobím v roce.	Lidé a čas Subjektivní vnímání času, odhady. Čtení hodin. Rytmus dne. Týden, měsíc, rok. Práce s kalendářem. Cyklus roku v přírodě a v kultuře. Řazení událostí podle vztahu dříve – později než.		M – Obor přirozených čísel do dvaceti -Práce s daty
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné	Rozmanitost přírody Pozorování přírodnin. Běžné stromy. Význam semen/plodů. Strom v cyklu roku. Ovoce a zelenina. Jarní květiny. Stavba rostlinného těla. Domácí zvířata, hospodářská zvířata, zvířata žijící v lese. Potřeby zvířat, péče o zvířata. Důvody chovu zvířat. Význam vědy. Naše první laboratoř, postupy zkoumání a vedení záznamu. Materiály	EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady)	Pv - Přírodniny

1.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	kolem nás – vlastnosti a použití. Třídění a recyklace odpadu.		
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Člověk a jeho zdraví Části lidského těla. Smysly, smyslové orgány, vjemy. Chrup – vývoj, stavba a funkce, péče o chrup. Potřeby dítěte. Pravidla zdravé výživy a následky jejich nedodržování. Zdravá svačina. Nejběžnější nemoci dětí, význam opatření léčby. U lékaře. Zdravý režim dne.		Tv – Vyrovnávací cvičení
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Pravidla chování ve školním řádu	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů (dovednosti pro řešení problémů)	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Nebezpečné situace v nichž je potřeba požádat o pomoc dospělého. Odmítnutí komunikace, která je nepříjemná.		Čj – Krátké mluvené projevy
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech		

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy</p> <p>Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Prostředí školy a domova, orientace v místě bydliště a školy</p> <p>Bezpečná cesta do školy, jsem školák</p> <p>Rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím</p>		<p>Tv – Turistika a pobyt v přírodě (chůze v přírodě, chůze po vyznačené trase i podle mapy)</p>
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>Odvodí význam různých povolání a pracovních činností</p> <p>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Postavení jedince v rodině, role členů rodiny, mezigenerační vztahy</p> <p>Mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>Pravidla slušného chování</p> <p>Pracovní činnosti lidí, různá povolání</p> <p>Volný čas a jeho využití</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já v mém chování)</p> <p>MUV – Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci)</p>	
<p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>Určování času – hodiny- celé, čtvrt, půl, tři čtvrtě</p> <p>Měsíce v ročním období</p> <p>Budoucnost, současnost a minulost v našem životě</p>		<p>M – práce s daty</p>
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Reakce rostlin a živočichů na roční období, pokojové rostliny</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl,</p>	<p>Pv – Vlastnosti materiálu, přírodniny,</p>

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
	Živočichové ve volné přírodě Zelenina a její druhy Ovocné stromy a jejich plody Přírodní společenstva (louka, pole, voda, les)	spotřeba věcí, energie, odpady)	pěstitelské práce
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo Péče o zdraví Správná životospráva Hygiena a čistota		
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Pravidla chování ve školním řádu	OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)	Čj – Základní komunikační pravidla

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
Vyznačí v jednoduchém plánu svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme Práce s plánem své obce Osobní bezpečí Nebezpečné situace Světové strany, seznámení s mapou		Tv – Turistika a pobyt v přírodě (chůze po vyznačené trase i podle mapy)

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Název obce a její části Významné orientační body, historická a památná místa v obci		
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím		Vv – Odlišná vizuální interpretace
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Lidé kolem nás Pracovní činnosti lidí – tělesná a duševní práce Různá povolání Technika Volný čas a jeho využití		
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Vztahy mezi lidmi Osvojení vhodného chování k ostatním spolužákům	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem) - Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, respektování, pomoc)	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě Rozlišuje děj v minulosti,	Lidé a čas Základní orientace v čase Den, týden, měsíc, rok		M – Číselná osa, obor přirozených čísel do tisíce

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
přítomnosti a budoucnosti	Minulost, přítomnost, budoucnost		
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Kultura a historie naší obce, města Naše vlast		Čj – Literární pojmy – pověst
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnosti člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí Na příkladech porovnává minulost a současnost	Proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti		Pv – Lidové zvyky
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Rozmanitost přírody Rozlišení živé a neživé přírody rostliny (druhy rostlin, části rostlin, plody) houby živočichové zkoumání přírody rozmanitost přírody a její ochrana, základní ekologická výchova	EV – Vztah člověka k prostředí	Tv – Turistika a pobyt v přírodě
uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	základní význam vody, vzduchu a půdy podmínky života na Zemi	(náš životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady)	Pv – pěstitelské práce

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
<p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti</p> <p>změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin</p>		
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>lidské tělo (růst a vývoj, stavba těla - kostra, svaly)</p> <p>péče o zdraví (zdraví a výživa, sport a hry, první pomoc)</p> <p>správná životospráva</p>		
<p>dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>pravidla chování ve školním řádu</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)</p>	<p>Čj – Základné komunikační pravidla</p>
<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p>	<p>osobní bezpečí krizové situace</p> <p>situace hromadného nebezpečí</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů (problémy v mezilidských vztazích)</p>	
<p>uplatňuje základní pravidla silničního provozu</p>	<p>pravidla silničního provozu v roli chodce, cyklisty</p>		
<p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>správné a bezpečné chování při mimořádných událostech</p>		

5.3.4 Očekávané výstupy na konci 1. období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

- **přístrojů**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

LIDÉ A ČAS

Žák:

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

5.4 VLASTIVĚDA

5.4.1 5.4.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda zahrnuje ve 4. – 5. ročníku učivo zeměpisné a historické. Zeměpisné učivo navazuje na poznatky z prvouky. Od pozorování nejbližšího okolí bydliště a školy žáci přecházejí k zeměpisnému pozorování svého kraje a republiky až po její začlenění do Evropy. Přímé a názorné vyučování se doplňuje čtením zeměpisných článků, žáci se učí pozorovat a číst z plánů a map. Výuku vlastivědy vhodně doplňuje čtení čítanek, návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek (především obec Hluboš, region Příbram). Rodné město a rodný kraj jsou součástí utváření představ o dějinách celé země.

Organizace

Výuka probíhá ve třídě, v prostorách školy i mimo školní budovu a pozemek. Do výuky jsou často zařazovány vycházky a exkurze. Za tímto účelem je možné vyučovací hodiny přesouvat nebo spojovat v rámci jednoho týdne. Vyučující využívají různé audiovizuální zdroje informací, počítačové programy, filmy, prezentace a další.

Výuka vlastivědy je z organizačních důvodů (spojené ročníky) vyučována v tzv. tematických blocích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vlastivědě vytváříme u žáků představy o naší minulosti a vztah k ní, v zeměpisném učivu poznáváme svůj kraj a republiku až po její začlenění do Evropy. Věnujeme pozornost výuce v oblasti situací mimořádného ohrožení a péči o bezpečnost a zdraví. Do výuky zařazujeme pravidelné sebehodnocení žáků a výsledků jejich vlastní činnosti.

5.4.2 Výchovně vzdělávací cíle (4. – 5. roč.)

- dát žákům přehled o jejich regionu - kraji
- získávat postupně základní zeměpisný přehled o České republice a Evropě
- učit žáky číst a vyhledávat základní údaje v mapě České republiky a Evropy
- osvojovat si nové pojmy v souvislosti s orientací na mapě
- seznamovat žáky s významnými etapami našich národních dějin
- vyvolat u žáků zájem o minulost a o kulturní bohatství regionu i celé země

- učit žáky zařazovat hlavní události časově do staletí
- poznávat, jak se život lidí vyvíjí a mění, jakým změnám podléhají věci kolem nás
- sledovat změnu staveb a způsobu života v průběhu staletí
- osvojovat si základní dějepisné pojmy související s uspořádáním společnosti
- probouzet u žáků pěkný vztah k místu bydliště
- postupně rozvíjet vědomí sounáležitostí se svou zemí, světadílem
- upevňovat základy správného chování mezi lidmi bez ohledu na barvu pleti
- učit žáky vzájemné úctě, pomoci a snášenlivosti mezi sebou
- utvářet pracovní návyky při individuálních činnostech i práci ve skupinách
- vést žáky k propojování místních historických, zeměpisných a kulturních informací
- poznávat historii místa a kraje z dostupných zdrojů (členové rodiny, muzea, památky, knihovny)
- k poznávání charakteristiky určitého regionu i událostí využívat informační techniku

5.4.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda (4. – 5. roč.)

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
určí a vysvětlí polohu svého bydliště, nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme naše nejbližší okolí prostředí domova, školy		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtý, plány základními typy map	orientace v krajině i na mapě určování světových stran v přírodě i na mapě druhy map – obsah, grafika, vysvětlivky		M – Geometrie v rovině a prostoru
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	naše vlast – historické země, státní symboly Česká republika – demokratický stát členění ČR a její řízení	VDO – Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému)	Hv – Poslechové činnosti – hymna
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	povrch České republiky vodstvo České republiky počasí a podnebí půda a zemědělství nerostné suroviny a průmysl doprava v České republice obyvatelstvo naší vlasti – národnostní menšiny, národopisné oblasti, nářečí		Inf – Vyhledávání informací na internetu Čj – Významová stránka – čtení populárně naučných textů Př – Rozmanitost přírody – životní podmínky
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	předávání osobních zkušeností z cest cestujeme po kulturních památkách a přírodních zajímavostech poznáváme kraje České republiky		
	Lidé kolem nás		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení	práva a povinnosti žáků školy moje rodina – vztahy a zákonitosti rodiny já a ti druzí jak být slušným člověkem	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog, vedení dialogu, jeho pravidla a řízení) OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních	Čj – Dialog, vypravování
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	globální problémy přírodního prostředí – povodně atd. zvýšená automobilová doprava v obci		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Lidé a čas jak měříme čas a poznáváme dějiny časová osa		M – Číslo a početní operace – orientace na číselné ose
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	minulost domova, kraje, vlasti, našich předků báje, mýty, pověsti péče o památky regionu		Čj – Literární pojmy – pověsti, báje
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	lidové tradice, regionální specifika, práce předků (hornictví) nejstarší osídlení naší vlasti staří Slované pověsti o počátcích našich		Čj – Významová stránka Inf – Vyhledávání informací na

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	dějiny Velkomoravská říše počátky českého státu České království Karel IV – Otec vlasti Jan Hus, doba husitská život ve městech a zámcích, nástup Habsburků české povstání proti Habsburkům, třicetiletá válka Marie Terezie a Josef II.		internetu
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	současnost a minulost v našem životě – státní svátky a významné dny		
rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Místo, kde žijeme naše modrá planeta Evropa – poloha a povrch podnebí a vodstvo Evropy rostliny a živočichové v různých oblastech	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, evropské krajiny, svět)	Př – Rozmanitost přírody – Vesmír, Země
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	14 krajů České republiky Česká republika jako součást Evropy sousední státy České republiky – Slovensko, Polsko, Německo, Rakousko	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec, příroda, a kultura obce a její ochrana)	Inf – Využití vyhledávačů Aj - Město
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	předávání osobních zkušeností z cest cestujeme po Evropě		Čj – reklama

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	<p>Lidé kolem nás</p> <p>lidská práva a povinnosti práva dětí</p>	VDO – Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému)	
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže možnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	<p>Hospodaření domácnosti</p> <p>příjmy výdaje sestavení rozpočtu vyrovnaný rozpočet přebytkový rozpočet schodkový rozpočet reklamace zboží Finanční produkty</p> <p>úspory a půjčky finanční plánování</p>		M – Číslo a početní operace
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	<p>Lidé a země</p> <p>vztah člověka k přírodě ochrana životního prostředí životní úroveň lidí</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl, aktuální ekologický problém, nerovnoměrnost života na Zemi, příčiny a důsledky globalizace)</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy ŽP (ochrana přírody</p>	

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
		a kulturních památek, změny v krajině, akce životního prostředí, Den Země)	
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	co všechno je kultura kultura, tradice, zvyky národnostních menšin kulturní památky		
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Lidé a čas Historické události v českých zemích Národní obrození v českých zemích revoluční rok 1848 česká kultura a společnost v druhé polovině 19. století hospodářský rozvoj českých zemí vznik Rakouska-Uherska a život jeho obyvatel první světová válka, vznik Československého státu Československá republika – demokratický stát život v Československu mezi dvěma válkami Protektorát Čechy a Morava druhá světová válka období vlády jedné strany obnovení demokracie v Československu	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)	M – Číslo a početní operace – číselná osa Inf – Využití vyhledávačů
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Současnost a minulost v našem životě – státní svátky a významné dny		Hv – Poslechnové činnosti - hymna

5.4.4

Očekávané výstupy na konci 2. období

Místo, kde žijeme

Žák:

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, respektuje zásady bezpečného
- pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních
- podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury
- jednoduchým způsobem posoudí význam vyhledaných informací z různých hledisek
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti s jinými zeměmi, které navštívil
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce
- zná symboly našeho státu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

Žák:

- obhájí při konkrétních činnostech a vyprávěních své názory
- dohodne se na společném postupu při řešení zvoleného úkolu se spolužáky
- rozpozná v jednání a chování významných osob nedodržování demokratických principů
- orientuje se v základních formách vlastnictví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

Žák:

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- zdůvodní základní význam chráněných částí přírody a kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti i současnosti naší vlasti
- s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti i současnosti
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů do kalendáře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.5 PŘÍRODOVĚDA

5.5.1 Charakteristika předmětu

Výuka přírodovědy ve druhém vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, rozhovor o pokusech a jiných sledovaných přírodních úkazech.

Organizace

Výuka probíhá ve třídě, v prostorách školy i mimo školní budovu a pozemek. Do výuky jsou často zařazovány vycházky a exkurze. Za tímto účelem je možné vyučovací hodiny přesouvat nebo spojovat v rámci jednoho týdne. Vyučující využívají různé audiovizuální zdroje informací, počítačové programy, filmy, prezentace a další.

Výuku přírodovědy vhodně doplňují obrazy, encyklopedie, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky, exkurze, pokusy a pod.

Výuka přírodovědy je z organizačních důvodů (spojené ročníky) vyučována v tzv. tematických blocích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

V hodinách přírodovědy žáci poznávají jevy živé i neživé přírody prostřednictvím pozorování skutečných přírodnin na vycházkách a výletech, dále pozorováním nákresů a obrázků v učebnici, prohlížením encyklopedií, za pomoci videotechniky, filmů, výstav aj. Učí se poznávat a rozlišovat přírodniny vyskytující se v jejich okolí. Mnoho přírodovědných poznatků je v tomto období pro žáky nových, dozvídají se o nich, ale podrobněji je budou probírat ve vyšších ročnících. V tomto období tak získávají žáci první představu o různorodosti živé a neživé přírody.

Některá témata přírodovědného učiva jsou vhodná pro besedy vedené odborníkem. K náročnějším tématům je třeba přistupovat citlivě a přizpůsobovat je věku žáků. Týká se to např. besed o sexuální výchově, vlivu návykových látek na zdraví i besed o situacích hromadného ohrožení.

5.5.2 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. – 5. roč.)

- poznávat přírodní zákonitosti při aktivních a tvůrčích činnostech, jednak samostatně, jednak při práci ve skupinách
- získávat jasné a konkrétní představy o přírodninách živých i neživých a přírodních jevech na základě pozorování, je to dobrý předpoklad pro vytváření přesných pojmů
- konkrétní představy o přírodninách a přírodních jevech doplňovat nejen četbou textů naučných, ale i uměleckých
- učit žáky zjišťovat základní vlastnosti zkoumaných přírodnin, nacházet souvislosti mezi jevy a ději v přírodě

- nechat žáky provádět pokusy, čímž jim umožníme poznat a pochopit přírodní děje, které nelze snadno
- pozorovat v přírodních podmínkách
- na vycházkách zaměřovat pozornost žáků na sledování určitých jevů
- zaznamenávat výsledky pozorování a pokusů, diskutovat o nich se spolužáky, vyvozovat závěry a za učitelova vedení je upřesňovat, popřípadě zobecňovat
- uvědomovat si sebe jako člověka - živou bytost, která má své fyziologické a biologické funkce a potřeby,
- poznávat, co je pro člověka užitečné a naopak škodlivé z hlediska hygieny, výživy aj.
- žákům předávat základní poučení o bezpečném chování v různých životních situacích i při mimořádných událostech, které ohrožují nejen zdraví jednotlivců, ale i celých skupin obyvatel
- vést žáky k tomu, aby si na základě svých zkušeností a sledování konkrétních situací postupně uvědomovali odpovědnost každého (i nedospělého) člověka, za své zdraví a bezpečnost
- upozorňovat žáky na situace, při kterých by nevhodným chováním mohli ohrozit zdraví spolužáků nebo zavinit úraz jiných lidí
- postupně si osvojovat a upevňovat zásady slušného chování mezi lidmi, učit se vzájemné toleranci, snášenlivosti a úctě k lidem, se kterými se setkávají
- sledovat střídání ročních období, vést si záznamy ze svých pozorování, umět pozorované změny v přírodě zdůvodnit
- dovést žáky k uvědomění, že Země je jednou z planet, oběžnic Slunce, které jsou součástí vesmíru

5.5.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda (4. – 5. roč.)

4.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Životní podmínky</p> <p>rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva, podnebí a počasí</p> <p>Nerosty a horniny, půda</p> <p>některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a jejich význam</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život</p>	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví)	<p>Čj – Významová stránka – čtení populárně naučných textů</p> <p>Aj – Zvířata</p> <p>M – geometrie v rovině a prostoru</p> <p>VI – Místo, kde žijeme</p> <p>Inf – Vyhledávání informací na internetu</p>
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>podzim v přírodě rostliny a živočichové v okolí našich domovů domácí mazlíčci a jejich chov</p> <p>rostliny v lese živočichové v lese</p> <p>rostliny a živočichové na louce</p> <p>zima v přírodě rostliny a živočichové na poli</p> <p>rostliny a živočichové vod a bažin</p> <p>jaro v přírodě</p> <p>léto v přírodě</p>	EV – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, moře)	
poznává na základě pozorování základní projevy života na	Rostliny a jejich části Živočichové a stavba jejich těla		

4.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy			
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ochrana přírody člověk jako ochránce i kazisvět	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)	Pv – Pěstitelské práce
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusů	pokusy – postup práce		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Člověk a jeho zdraví vývoj člověka – od narození po stáří		Tv – zdravotně zaměřené činnosti
účelně plánuje svůj čas pro učení práci zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	člověk a zdraví – poznat a chránit - denní režim, pitný režim, pohybový režim, správná výživa, tělesná aktivita, osobní hygiena		Tv – První pomoc význam pohybu pro zdraví
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své	osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace mimořádné události způsobené přírodními vlivy, ekologické havárie a ochrana před nimi	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)	

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
chování jako chodec a cyklista			
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Rozmanitost přírody člověk a příroda – člověk jako součást přírody neživá příroda a život – kyslík, voda, půda, základní nerosty a horniny, paliva		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	člověk – Země – Vesmír hvězdy, souhvězdí, galaxie slunce a sluneční soustava Země v pohybu – den a noc, roční období Země ve vzdušném obalu – atmosféra, zemská přitažlivost, hvězdárny, planetária počasí a podnebí na Zemi		Inf – Využití vyhledávačů VI – Místo, kde žijeme
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	rozmanitost podmínek života na planetě Zemi – podnebné pásy ochrana flóry a fauny – zoologické a botanické zahrady rozmanitost podmínek života v České republice		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
<p>poznává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>třídění živých organismů třídění živočichů – obratlovci, bezobratlí</p>		
<p>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusů</p>	<p>pokusy – postup práce člověk a technika – přesouvání těles, zvedání těles, získávání informací – praktické pokusy k ověření teorie</p>		<p>M – Závislosti, vztahy a práce s daty</p>
<p>využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>člověk – živočich na Zemi základní stavba a funkce lidského těla, poskytnutí první pomoci při poranění jednotlivých částí těla, předcházení nemocem a úrazům kosterní soustava svalová soustava povrch těla – kůže dýchací soustava oběhová soustava trávicí soustava vylučovací soustava smyslová ústrojí nervová soustava rozmnožovací soustava – stavba, funkce vzájemné vztahy mezi chlapci a děvčaty, partnerství, manželství, rodičovství</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – (poznávání lidí, mezilidské vztahy, vzájemné poznávání se ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí, péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování pomoci, vztahy a naše třída)</p>	<p>Tv – Význam pohybu pro zdraví, hygiena při Tv Aj – Části těla</p>

5.5.4 Očekávané výstupy na konci druhého období

Rozmanitost přírody

Žák:

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti
- mezi vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času
- a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi
- organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů v prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí
- organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- hodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka
- prospívat nebo škodit
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví

Žák:

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře
- vlastního zdravého způsobu života

- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a s ohledem na oprávněné
- nároky okolí
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících
- mimořádné události
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Lidé kolem nás

Žák:

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve
- škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí
- svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- učí se rozpoznávat ve svém okolí nevhodné jednání a chování, které nelze tolerovat a které porušuje základní
- lidská práva nebo demokratické principy
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na dobré nebo špatné změny, popřípadě problémy
- zkusí navrhnout nebo i uplatnit možnosti zlepšení životního prostředí ve svém okolí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

5.6 INFORMATIKA

5.6.1 Charakteristika předmětu

Cílem předmětu je dosažení základní úrovně informační gramotnosti, získání elementárních dovedností v oblasti výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a umět je využívat v dalším životě. Základní dovednosti ovládnutí software získávají žáci i při výuce jiných předmětů již od prvního ročníku.

Obsahové vymezení

- základy práce s počítačem
- vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Organizace

- Žáci pracují převážně s počítačem.
- Organizace vyučování by měla umožnit obsazení počítače žáky, kteří se v hodině pravidelně střídají (cca 15 min. přímé práce u počítače)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Výuka je praktického charakteru, teorie je žákům předkládána souběžně s konkrétní činností. Pokud to umožňuje charakter učiva, výstupem je práce, kterou je možné prezentovat s využitím prezentační techniky. Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

Výchovně vzdělávací cíle 2. období (5. roč)

- seznamovat žáky se základními funkcemi počítače
- uvědomovat si úlohu rychlých informací v dnešním moderním světě
- umět správně komunikovat telefonem (pevná linka, mobil)
- ukázat, jak se dají v současnosti využívat informační a komunikační technologie
- naučit se svoje soubory informací vytvářet, ukládat a opět vyhledávat

- seznámit se s tím, jak přijímat a odesílat zprávy e-mailem
- učit žáky pracovat s textem a obrázkem v textovém editoru
- poznat možnost získávání a předávání informací pomocí internetu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika – 2. Období

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
<p>Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</p> <p>Zná základní pravidla bezpečnosti s počítačem a aktivně je dodržuje</p> <p>Respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem a postupuje poučeně v případě závady</p> <p>Popíše počítač, vysvětlí jeho funkci, zapne a správně počítač vypne</p> <p>Rozliší a určí, k čemu se využívají přídatná vstupní a výstupní zařízení</p> <p>Zadá vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci a význam některých kláves (Ester, Esc, Del, Shift...)</p> <p>Aktivně pracuje s myší</p> <p>Orientuje se v základním uživatelském prostředí (Windows), tzn. Poznává a označí základní prvky</p> <p>Respektuje pravidla bezpečné práce se softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady</p>	<p>Základy práce s počítačem</p> <p>Bezpečnost práce a rizika, prevence rizik</p> <p>Funkce a popis počítače</p> <p>Vstupní a výstupní zařízení</p> <p>Klávesnice – funkce kláves, práce s ní</p> <p>Myš, práce s ní</p> <p>Operační systém a jeho funkce – základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel...)</p>		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
<p>Provádí základní operace s ikonou – označení, přesun, zrušení, založení kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření; ovládá práci s okny – zavření, minimalizace, maximalizace; ovládá pohyb v hlavní nabídce, otevře v ní program, pohybuje se po hlavní nabídce, opustí ji</p> <p>Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</p>	<p>Principy ovládání – tj. operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou</p>		
<p>Žák aktivně pracuje s různými typy výukových programů – spustí, ovládá, zavře, chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</p> <p>Otevře jednoduchý grafický program, nakreslí obrázek, uloží a vytiskne jej</p> <p>Nakreslí daný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení geometr, tvarů</p>	<p>Zpracování a využití informací</p> <p>Výukové programy – práce s nimi</p> <p>Malování – grafický editor</p>		<p>Vv – Typy vizuálně obrazových vyjádření – elektronický obraz</p>
<p>Napíše jednoduchý text v text.editoru opraví případné chyby, kterých se v textu dopustí</p> <p>Označí blok textu, blok zformátuje</p> <p>Použije ozdobné prvky –</p>	<p>Textový editor – základy psaní a editace textu, označování bloků, formátování textu, grafické prvky, písmo, tisk a úpravy před tiskem</p>		<p>Čj – formální úprava textu</p>

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
ozdobné písmo a grafiku Textový dokument uloží a vytiskne			
<p>Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru</p> <p>Vysvětlí pojem informatika, informace a uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získává</p> <p>Vysvětlí a uvede příklad, jak informace vzniká, jaksi lze přenášet, zpracovávat a dále využít</p> <p>Uvede na příkladech, jak se informace (a její spol. tok) v průběhu historie mění</p> <p>Při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</p> <p>Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</p> <p>Vyhledá požadovanou informaci za pomoci učitele (adresa, kde hledat)</p> <p>Aktivně komunikuje pomocí chatu, umí správně telefonovat, vyjadřuje se</p>	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <p>Informatika – základní pojmy</p> <p>Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)</p> <p>Vývojové trendy informačních technologií (historie a budoucnost)</p> <p>Práce se školní www prezentací, ovládání internetového prohlížeče, nejznámější vyhledávací portály české</p> <p>Vyhledání informací na internetu</p> <p>Základní způsoby komunikace (dětský chat, telefonování)</p>	<p>MEV – Stavba med. sdělení – principy sestavování zpravodajství – tvorba mediálního sdělení pro šk. Časopis</p> <p>VMEGS – Obyvat. Evropy a světa – mezinárodní</p>	<p>Čj – čtení jako</p>

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
stručně a výstižně		setkání v Evropě	zdroj informací VI. – Lidé a čas, místo kde jsme Př.- Rozmanitost přírody Čj + Vv – Základní komunikační práva

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. tématu	Mezipř. souvislosti
<p>Vysvětlí pojmy hardware a software, uvede příklady</p> <p>Orientuje se v základním uživatelském prostředí, tzn. Poznává, popíše označí základní prvky – soubory, složky</p> <p>Provádí základní operace se složkami a dokumenty – označení, přesun, zrušení, záložní kopie, přejmenování, uložení na pevný disk i na disketu</p> <p>Vyhledá a uloží soubor v adresáři</p> <p>Ovládá práci se schránkou – kopie, vyjmutí, vložení</p> <p>Pamatuje si své uživatelské jméno a heslo</p>	<p>Základy práce s počítačem</p> <p>Pojem hardware a software</p> <p>OS Windows – základy práce se soubory, složkami, schránka a operace s ní</p>		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. tématu	Mezipř. souvislosti
	Vlastní účet na serveru		
<p>V graf.programu vytvoří obrázek, upraví jej, uloží a vytiskne</p> <p>Napíše požadovaný text, opraví v něm chyby, kterých se při psaní dopustí</p> <p>V nastavení stránky upraví vzhled dokumentu</p> <p>Označí různé bloky myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí</p> <p>Zformátuje text a odstavce</p> <p>Vloží do dokumentu obrázek a upraví jej dle potřeby</p> <p>Použije ozdobné písmo a graf.prvky ke grafické úpravě dokumentu</p>	<p>Zpracování a využití informací</p> <p>Grafický editor – vytvoření a úprava obrázků, formáty gif, jpg...</p> <p>Textový editor – zobrazení a nastavení stránky, práce se schránkou, formáty odstavce, tabulátory a jejich užití, vkládání a úpravy obrázků, grafické prvky, písmo, tabulky, formáty doc</p>		<p>Vv – Elektronický obraz</p> <p>Čj – Formální úprava textu</p> <p>Vv – Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>M – Závislosti, vztahy a práce s daty</p>
<p>Vysvětlí pojem informace a informatika, ukáže, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informaci z hlediska závažnosti</p> <p>Vyhledává informace na portálech</p> <p>Za pomoci učitele založí školní emailovou adresu</p>	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <p>Informatika jako vědní obor – ověření věrohodnosti informací, závažnost a vzájemné návaznosti</p> <p>Využití vyhledávačů</p> <p>Základní způsoby komunikace</p>		<p>Př – Rozmanitost přírody</p> <p>VI – Lidé a čas –</p>

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. tématu	Mezipř. souvislosti
	(E-mail, chat, telefonování)		místo kde žijeme

5.6.4 Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák

- chápe společenský tok informací - vznik-přenos-transformace-zpracování - distribuce informací
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně i v případě jejich závad
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ovládá základní obsluhu počítače
- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

5.7 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.7.1 Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební výchova má komplexní charakter. Všechny hudební činnosti se navzájem prolínají a rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti. Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního hlasu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahové vymezení

Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Hlasová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, osvojování hry na Orffovy nástroje. V rámci výuky předmětu Hudební výchova vyučujeme všechny žáky školy základům hry na zobcovou flétnu. Hra na flétnu žáky zdokonaluje

nejen po stránce hudební, ale podporuje jejich správné dýchání apod. Práce s tóny, motivy a tématy, hudebními formami a výrazovými prostředky. Během školního roku žák zvládne 10 písní lidových nebo umělých přiměřených věku a osm poslechových skladeb.

Organizace

Výuka probíhá především v kmenové třídě. Mimo učebnu jsou realizovány akce vyžadující jiné prostředí: návštěva koncertního sálu, divadla, knihovny, veřejná vystoupení.

Součástí vyučovací hodiny by kromě hlavní části (nové učivo – píseň, poslech, hra), hlasová výchova, intonační výchova a rytmický výcvik. Hudební výchova se prezentuje na veřejných vystoupeních – koncerty, školní vystoupení, školní slavnosti apod.

Metody práce: frontální, individuální i skupinová práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Hudební výchova svým vzdělávacím obsahem a činnostmi přispívá k utváření a rozvoji všech kompetencí. Vede žáky k správnému používání a péči o svůj hlas a hudebního nástroje, vysvětluje žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby a k osobnímu vyjádření rytmicko – pohybových aktivit.

Hlavním cílem je poskytnout žákům psychické a fyzické uvolnění, využít aktivní tvořivosti a dát dostatek příležitostí ke zpěvu a rytmicko – pohybovým činnostem.

5.7.2 Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1.- 3. roč.)

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé dětské písně v hlasovém rozsahu přiměřeném žákům mladšího školního věku
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch a paměť na melodii i slova
- učit rozlišovat a udržovat určitý rytmus
- rozvíjet hudebnost zařazováním poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk a vést žáky k zájmu o hudbu
- poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

5.7.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 1. období

1.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti Správné dýchání a výslovnost Hlasová hygiena		Pv – lidové zvyky a tradice
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu, otázka a odpověď) Hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání a dupání)		Čj – věty – rytmizace a zpěv říkadel, recitace, rozpočítadla a říkadla
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy hudební nástroje		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti Taneční hry se zpěvem a pohybové hry pantomima	OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci	Tv – pohybově rytmická cvičení M – přirozená čísla do 20
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby			
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny	Poslechové činnosti Výrazové prostředky v hudbě (zvuk – tón, melodie vzestupná a sestupná, rytmus)		Vv – vyjádření emocí a pocitů

1.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
v proudu znějící hudby			
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače	Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka Hudební interpretace hudby (slovní vyjádření)		

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti Správné dýchání a výslovnost Hlasová hygiena Dynamicky odlišný zpěv Rozšiřování hlasového rozsahu		Pv – lidové zvyky a tradice Vv – hra s barvou Čj – technika mluveného projevu, vlastní jména
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu, otázka odpověď) Hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání, dupání)		Čj – rým, rytmus
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy hudební nástroje		
Reaguje pohybem na znějící	Hudebně pohybové činnosti Taneční hry se zpěvem a	OSV – Sociální rozvoj – kooperace a	Tv – pohybově

2.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybové hry Pantomima Taktování Pohybový doprovod znějící hudby v taktu 2/4 a 3/4	kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci	rytmická cvičení Čj – individuální četba, vyjádření pocitů
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	Notová osnova, houslový klíč, nota: čtvrtová, půlová, celá, osminová, pomlka čtvrtová		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti Výrazové prostředky v hudbě (zvuk – tón, melodie vzestupná a sestupná, rytmus)		Vv – vizuálně obrazná vyjádření sluchových podnětů
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače	Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka) Hudební interpretace hudby (slovní vyjádření)		

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti Kánon, dvojhlas Nasazení a tvorba tónu Hlasová hygiena a rozšiřování hlasového rozsahu Diatonické postupy v durových		Vv – fantazijní představy Pv – lidové zvyky a tradice

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	a mollových tóninách		
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu, otázka odpověď) Hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání, dupání)		Čj – rým, rytmus
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy hudební nástroje		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti Taneční hry se zpěvem a pohybové hry Pantomima Taktování Pohybový doprovod znějící hudby v taktu 2/4 a 3/4		Tv – základy tance, seznámení se 2/4 a 3/4 tanečním krokem
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	Takt 2/4 a 3/4 Nota čtvrtková, osminová, půlová a celá, pomlky Grafický záznam vokální hudby Čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie a její reprodukce		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny	Poslechové činnosti Kvality tónů (délka, síla, barva, výška)	OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj	Vv – vizuálně obrazná vyjádření

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
v proudu znějící hudby	Hudebně výrazové prostředky (melodie, zvukomalba) Rytmické a dynamické změny v hudbě	individuálních dovedností pro kooperaci	sluchových podnětů
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače	Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka) Hudební formy (malá písňová forma) Hudební interpretace hudby (slovní vyjádření)		

5.7.4 Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

5.7.5 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. – 5. roč.)

- zhodnotit dosavadní pěvecké dovednosti žáků (správnost intonace, udržení melodie známých písní,
- dodržení rytmu, správné dýchání při zpěvu)
- pěstovat dále hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, hudební paměť i představivost
- rozvíjet melodické i harmonické cítění žáků
- nadále využívat k instrumentálnímu doprovodu zpěvu rytmické i melodické hudební nástroje, tuto činnost umožnit co největšímu počtu žáků ve výuce
- žáky seznamovat s lidovým dvojhlasem a jednoduché lidové písně zpívat dvojhlasně, využívat možnosti osvojení dvojhlasého zpěvu (např. kánon)
- poznávat základní hudební teorii
- rozvíjet hudebně pohybové dovednosti žáků (lidové tance, pohybové fantazie)
- do výuky pravidelně zařazovat krátké, žákům blízké a srozumitelné poslechové ukázky skladeb
- učit se rozpoznávat základní pěvecké hlasy (bas, tenor, alt, soprán)
- rozlišování nejčastěji užívaných hudebních nástrojů podle vzhledu, zvuku i způsobu hry
- získat první poznatky z české i evropské hudební kultury
- rozlišovat operu od operety, balet od pantomimy
- chování na koncertech, v divadle, při vlastním vystoupení

5.7.6 **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 2. období**

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<p>Vokální činnosti</p> <p>Pěvecký a mluvní projev (hlasová hygiena a rozšiřování hlasového rozsahu)</p> <p>Dvojhlas a vícehlas (prodleva, lidový dvojhlas)</p> <p>Hudební rytmus (realizace písni ve 4/4 taktu)</p>	MUV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	<p>Čj – literární výchova – rozvoj technického čtení</p> <p>Čj – základy techniky mluveného projevu</p> <p>Pv – lidové zvyky a tradice</p>
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Grafický záznam vokální hudby (orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce)		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	Instrumentální činnosti		
	<p>Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů</p>		
Rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby	<p>Poslechové činnosti</p> <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.)</p> <p>Hudební formy (velká písňová</p>	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	<p>Aj – vánoční koledy</p> <p>VI – státní symboly</p>

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	forma, rondo)		
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Rytmizace, melodizace a stylizace s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Kvality tónů (délka, síla, barva, výška) Hudební výrazové prostředky a hudební prvky (harmonie, barva, kontrast a gradace a harmonické změny v hudebním proudu)		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybová improvizace	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby (jednoduché lidové tance) Taktování ve čtyřdobém taktu Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci	Tv – základní hudebně pohybové vztahy

5.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti

5.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané	<p>Vokální činnosti</p> <p>Pěvecký a mluvní projev (hlasová hygiena a rozšíření hlasového rozsahu)</p> <p>Lidový dvojhlas</p> <p>Volné nástupy 8. a spodního 5. stupně</p>		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	<p>Grafický záznam vokální hudby (orientace v notovém záznamu, jednoduché melodie, její reprodukce)</p> <p>Grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby (motivku, tématu), záznam melodie a její reprodukce</p>		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.</p> <p>Hudební formy - variace</p>	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<p>Poslechové činnosti</p> <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.)</p>	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	<p>Aj – lidové zvyky a tradice</p> <p>VI – lidé a čas, minulost v našem životě</p>

5.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	Hudební formy - variace		
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Rytmizace, melodizace, a stylizace s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) Hudební improvizace – tvorba přede her		Čj – literárně výchovná aktivita, volná reprodukce
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny	Kvality tónů (délka, síla, barva, výška) Vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) Hudební výrazové prostředky a hudební prvky (harmonie, barva, kontrast a gradace, harmonické a metrické změny v hudebním proudu)	MUV – kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – já jako	Vv – vizuálně obrazná vyjádření podnětů sluchových
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě svých schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti Hudební improvizace – s využitím tónového materiálu písně Interpretace hudby – slovní vyjádření	zdroj informací o sobě, můj temperament, postoje, hodnoty	

5.7.7 Očekávané výstupy 2. období

Žák:

- zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a pokud je to v jeho možnostech, i ve dvojhlasu, a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché rytmické přehry, mezihry a dohry
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, rozpozná změnu v tempu a rytmu
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností a vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní a frázování

5.8 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.8.1 Charakteristika předmětu

Základním rysem předmětu je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnitřním světě. Propojování obrazného a verbálního vnímání, cítění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa.

Výtvarná výchova rozvíjí specifické složky osobnosti orientované na vizuální vnímání, obraznost, vyjadřování a komunikaci.

Organizace

Výuka probíhá ve třídách i mimo učebnu: v budově školy, v galeriích, na výstavách, v přírodě (např. na školním pozemku). Vyučovací formy jsou individuální, skupinová a kolektivní práce, třídní miniprojekty, výtvarně dramatické a komunikační hry, sebevyjádřením vlastního těla, cvičení v orientaci v prostoru (živé

sochy), hry, spojení výtvarné tvorby s hudbou a pohybem. Příležitostně jsou zařazovány výtvarné soutěže, projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve výtvarné výchově vedeme žáky k rozlišování a používání termínů z výtvarné oblasti, k vyhledávání potřebných informací o jednotlivých druzích umění, k získávání sebedůvěry při vystupování před žáky, ke vzájemné pomoci v týmu, k respektování názoru druhých, na společně prožitý zážitek a k obhájení svého názoru. Vytváříme u žáků zásady slušného chování na kulturních akcích, rozvíjíme pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost. Seznamuje žáky s výtvarnými díly a jejich autory.

Upevňujeme u žáků pracovní návyky, schopnost tvořit jednoduché pracovní postupy a vlastní výtvarnou práci

5.8.2 Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1. –3. roč.)

- probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků
- rozvíjet tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat
- dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem
- četbou, vyprávěním příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcovat a rozvíjet výtvarné představy žáků, dát možnost výtvarným projevům v různých technikách
- výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás, hra s linií s využitím různých plastických materiálů
- výtvarně zobrazovat tvary předmětů na základě her s nimi
- kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
- pozorovat a porovnávat jednoduché předměty, hledat jejich jednotlivé kvality – barevnost, pojmenovávat vlastnosti, tvary, hledat a odlišovat struktury
- dbát na rovnoměrnost a vyváženost smyslových, citových a rozumových přístupů a jejich propojování s důrazem na rozvoj fantazie a svobodného subjektivního vyjadřování
- učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých
- využívat zkušeností žáků, učit je respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování
- dovedností získaných při výtvarných činnostech využívat při výuce prvouky, matematiky, českého jazyka i psaní a naopak
- seznamovat žáky s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře – ilustrátory,
- mezipředmětové vztahy se čtením a literární výchovou
- podílet se na výzdobě třídy, školy; učit se prezentovat své práce
- příležitostně navštěvovat výstavy dětských výtvarných prací a výstavy výtvarných umělců v regionu

5.8.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 1. období

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Linie, tvary, objemy Hra s barvou Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)		M – Geometrie v rovině
V tvorbě projevu své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a jejich kombinace	Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba Fantazijní představy Hra s barvou	OSV – Osobní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů)	Čj – Vyprávění
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní		

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	interpretací		
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření		Hv – Výrazové prostředky v hudbě (poslechové činnosti)

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Linie, tvary, objemy Hra s barvou Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)		M – Geometrie v rovině Čj – Vypravování (dějová posloupnost) Hv – Poslechové činnosti Pv – Vlastnosti materiálů
V tvorbě projevu své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a	Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná	OSV – Osobní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity –	Čj – Abeceda, dětské ilustrátory Hv – Kresba k

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
jejich kombinace	malba Fantazijní představy Hra s barvou	pružnosti nápadů, originality)	písní
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		Pv – Lidové zvyky a tradice Čj – Tvořivé činnosti s literárním textem
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření		Čj – Základní komunikační pravidla

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Linie, tvary, objemy Hra s barvou Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)		Hv – Poslechové činnosti
V tvorbě projevu své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a jejich kombinace	Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba Fantazijní představy Hra s barvou		Hv – Kresba k písni Čj – Ilustrace, ilustrátor Aj - Barvy
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		Pv – Lidové zvyky a tradice Prv – Místo, kde žijeme
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie,	OSV – Osobnostní	Pv – Stavebnice

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<p>představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření</p>	rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já v mém chování)	

5.8.4 Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

5.8.5 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. –5. roč.)

- rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků, učit je vyjadřovat myšlenky, představy a pocity výtvarnými prostředky
- umožnit žákům vnímat krásu okolního světa jako součást každodenního života
- rozšiřovat soubor užívaných technik a seznamovat žáky s dalšími výtvarnými nástroji a různými materiály
- rozšiřovat soubor užívaných technik
- rozvíjet schopnost vnímat krásu přírody, vyjadřovat své pocity a dojmy a výtvarně je zpracovávat
- rozvíjet přirozenou potřebu žáků vlastního výtvarného vyjádření
- rozvíjet individuálně tvořivé schopnosti žáků,
- pěstovat estetické cítění a vkus žáků sebepoznání, sebeuvědomění
- vést žáky ke schopnosti vnímat krásu lidového umění a dostupných uměleckých děl
- vážit si kulturních hodnot a dovedností lidí
- rozvíjet schopnost žáků esteticky ovlivňovat své prostředí
- umožňovat konfrontaci osobních postojů s postoji jiných
- rozvoj tolerance k lidem a duchovním hodnotám

5.8.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 2. období

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše , objemu a prostoru Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění (skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama)		Inf – Grafický editor (malování)
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazového vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevně plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		Tv – Základní cvičební polohy, postoje
Nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i	Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových , pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými	OSV – Osobní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě;	Tv – Základy tance Pv – Lidové zvyky a tradice

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
prostorové tvorbě	<p>ostatními smyly</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, animovaný film, comics, struktura, plastika a elektronický obraz</p>	co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování)	
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
Porovnání různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<p>Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování</p> <p>Odlíšné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přijatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnání s vlastní interpretací</p>	MUV – Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost)	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)</p> <p>Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření</p> <p>Proměny komunikačního</p>		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
	obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění (skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama)		
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevně plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a		Čj – Technika čtení, uměleckých a naučných textů

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	kresby		
Nalézá vhodně prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, animovaný film, comics, struktura, plastika a elektronický obraz	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou)	Hv – Poslechové činnosti, hudební výrazové prostředky, hudební prvky Čj – Reklama Inf – Vytvoření a úprava obrázků, vkládání a úpravy
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
5. ročník			
Porovnání různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování Odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přijatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnání s vlastní interpretací	MUV – Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života)	Pv – Lidové zvyky a tradice

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. Souvislosti
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)</p> <p>Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření</p> <p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>		

5.8.7 Očekávané výstupy 2. období

Žák:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na ztvárnění nejbližších sociálních vztahů a rozvoj komunikace
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.9 PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.9.1 Charakteristika předmětu

Předmět vychází z konkrétních životních situací, ve kterých žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Zahrnuje rozvoj praktických pracovních dovedností a návyků, které v budoucnosti jsou využitelné v dalším životě jedince ve společnosti.

Obsahové vymezení

práce s drobným materiálem

- práce s modelovací hmotou
- práce s papírem a kartonem
- práce s textilem

konstrukční činnosti

pěstitelské práce

příprava pokrmů

Organizace

Vyučování probíhá ve kmenové třídě, v družině, ve školní jídelně, na školním pozemku a v dalších místech v závislosti na dané činnosti. Je možné organizovat exkurze do různých výrobních prostředí i v souvislosti s prvoukou s cílem seznámit žáky s různými obory lidské činnosti.

Vzhledem k tomu, že ve škole není cvičná kuchyně, žáci se učí připravovat jednoduché pokrmy v přizpůsobeném prostředí ve školní jídelně, kde je vybavení studenou vodou a možnost zapůjčení pracovních pomůcek. Činnosti je třeba domluvit s pracovníci ŠJ.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Výběr a plánování témat se v průběhu roku řídí zařazovanými tématy v učivu prvouky, je nutná spolupráce s vyučujícím předmětu prvouka.

Učitel předmětu pracovní činnosti se seznámí také s obsahem předmětu výtvarná výchova, aby nedocházelo ke shodě nebo křížení učiva.

Předmětem plánování cílů a hodnocení žáka jsou závazné výstupy v jednotlivých tematických okruzích. Učivo je rozdělené shodně s rozdělením ročníků do tříd.

V daném období se výběr učiva řídí vyspělostí a schopnostmi žáků. Během výuky na 1. stupni by žák měl projít učivem všech čtyř základních okruhů.

Náměty činností se váží k zařazenému učivu a respektují věkovou přiměřenost i metodické postupy. Jsou však nezávazné, je možné je obměňovat a doplňovat dle zkušeností.

Před započítím nové činnosti a práce s novou pomůckou učitel seznámí žáky s bezpečnostními pravidly, způsobem dodržování hygieny i první pomoci.

Věnuje alespoň jednu vyučovací hodinu nácviku první pomoci při možných poranění při pracovních činnostech – ošetření drobných ran.

Vyučující dbá na dodržování pořádku v pomůckách. Důsledně učí žáky připravovat i uklízet potřebné pomůcky tak, aby se učili systému třídění materiálů a pořádku v duchu zásady: „Každá věc má své místo“.

Při promýšlení stavby hodiny dbá vyučující na časovou rezervu potřebnou na úklid pomůcek.

5.9.2 Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1.-3. roč.)

- rozvíjet jemnou motoriku žáků a jejich manuální zručnost
- vytvářet při praktických činnostech s různými materiály základní pracovní dovednosti a návyky
- prostřednictvím pracovní praktické činnosti žáků napomáhat rozvoji jejich rozumové činnosti, rozšíření jejich obzoru
- vést žáky k dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracovávání materiálů a všimnout si jejich vlastností
- umět rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží, naučit se s nimi bezpečně zacházet a volit pro určitou pracovní činnost pracovní nástroj podle jeho vhodnosti
- postupně vytvářet pozitivní vztah žáků k práci
- prostřednictvím praktické činnosti s různým materiálem a nástroji pomáhat zpřesňovat představy dětí o věcech a jevech okolního světa
- učit žáky, aby při práci uvažovali, aby věděli, co chtějí dělat a připravili si všechno, co budou k práci potřebovat, učit žáky individuálně zodpovídat za kvalitu své práce
- získávat aktivní vztah k ochraně životního prostředí a utvářet počáteční vědomí o individuálních možnostech každého člověka při řešení ekologických problémů
- dát prostor žákovským nápadům pro praktické práce a tvůrčí činnosti

5.9.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti – 1. období

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
<p>pozná různé druhy materiálu a jeho vlastnosti</p> <p>pozná vlastnosti zpracování materiálu</p> <p>ověří si vlastnosti materiálu v praxi</p>	<p>Vlastnosti materiálu</p> <p>přírodniny</p> <p>modelovací hmota</p> <p>papír, karton a jiné...</p>		<p>Čj – Písmena</p> <p>Prv – Rozmanitost přírody</p>
<p>rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet</p>	<p>Pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, aj.)</p>		
	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy</p>		

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
učí se jednoduchý pracovní postup odhadne jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní pracovní zkušenosti napodobí průběh předváděné práce	stříhání, lepení, ohýbání, svazování, aj.		Čj – Písmena
dovede vytvořit jednoduché tradiční výrobky	Lidové zvyky a tradice vánoční a velikonoční tradice		Čj – Krátké mluvné projevy Hv – Vokální činnosti
Konstrukční činnost			
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice plošné, prostorové		M – Geometrie v rovině

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
pozná různé druhy materiálu a jeho vlastnosti pozná vlastnosti zpracování materiálu	Vlastnosti materiálu přírodniny modelovací hmota papír, karton a jiné...		Prv – Rozmanitost přírody Vv – Rozlišování neobvyklých

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
ověří si vlastnosti materiálu v praxi			materiálů
rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet	Pracovní pomůcky a nástroje nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, aj.)		Prv – Řemesla
učí se jednoduchý pracovní postup odhadne jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní pracovní zkušenosti napodobí průběh předváděné práce	Jednoduché pracovní operace a postupy stříhání, lepení, ohýbání, svazování, aj.		
dovede vytvořit jednoduché tradiční výrobky	Lidové zvyky a tradice vánoční a velikonoční tradice		Čj – Vypravování Hv – Vokální činnosti Vv – Osobní postoj v komunikaci
Konstrukční činnosti			
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice plošné, prostorové		M – Geometrie v rovině a prostoru
pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin		Prv – Rozmanitost přírody

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
<p>pozná různé druhy materiálu a jeho vlastnosti</p> <p>pozná vlastnosti zpracování materiálu</p> <p>ověří si vlastnosti materiálu v praxi</p> <p>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>Vlastnosti materiálu</p> <p>přírodniny</p> <p>modelovací hmota</p> <p>papír, karton a jiné...</p> <p>textil</p>		
<p>rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet</p>	<p>Pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, aj.)</p>		
<p>učí se jednoduchý pracovní postup</p> <p>odhadne jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní pracovní zkušenosti</p> <p>napodobí průběh předváděné práce</p>	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy</p> <p>stříhání, lepení, ohýbání, svazování, aj.</p>		
<p>dovede vytvořit jednoduché</p>	<p>Lidové zvyky a tradice</p> <p>vánoční a velikonoční tradice</p>	<p>OSV – Osobnostní</p>	<p>Prv – Lidé a čas</p>

3.ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
tradiční výrobky		rozvoj - Kreativita (pružnost nápadů, originalita)	Hv – Vokální činnosti Čj – Tvořivé činnosti s literárním textem
Konstrukční činnosti			
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice plošné, prostorové		M – Geometrie v rovině a prostoru Vv – Manipulace s objekty
pečuje o nenáročné rostliny provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti		
připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování dodržuje zásady hygieny	Příprava pokrmů jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování		

5.9.4 Očekávané výstupy na konci 1. období

Práce s drobným materiálem

Žák:

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

Žák:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

Žák:

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročnou rostlinu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročnou rostlinu

Příprava pokrmů

Žák:

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

5.9.5 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. –5. roč.)

- rozvíjet manuální dovednosti žáků
- vytvářet správné pracovní návyky při práci s nástroji
- umět rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat, k čemu slouží a uvědomovat si, jak je třeba s nimi správně a bezpečně zacházet
- vést žáky k dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracování materiálu,
- uvažovat o vlastnostech materiálu, zkusit vybrat vhodný materiál pro daný výrobek
- učit žáky při práci uvažovat o tom, co je třeba si k práci připravit, co dělat a jak postupovat
- mít vytrvalost při dokončení práce a snažit se, aby byl výsledek práce co nejlepší
- vytvářet pozitivní vztah žáků k práci
- vést žáky k tomu, aby si všímali práce jiných lidí a snažili se poučit z toho, co vidí
- seznámit žáky se základním vybavením kuchyně, pamatovat na bezpečnost a hygienu práce při přípravě jednoduchého jídla
- naučit žáky zásadám správného

5.9.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti – 2. období

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
<p>provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem</p> <p>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny</p>	<p>Vlastnosti materiálu</p> <p>přírodniny</p> <p>modelovací hmota</p> <p>papír, karton a jiné...</p> <p>textil, drát, folie, dřevo, aj.</p>		
<p>rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet</p> <p>zvládne jednoduchý pracovní postup</p> <p>důsledně dodržuje pracovní řád</p>	<p>Pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>funkce a využití</p> <p>nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, drát, niť, jehla, nůž, aj.)</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p>	

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
při práci s nástroji, pomůckami dodržuje bezpečnost práce a poskytne první pomoc při úrazu			
sleduje průběh předvádění práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, nákresu	Jednoduché pracovní operace a postupy stříhání, lepení, ohýbání, svazování, šití, aj.		Čj – Práce s literárním textem – loutky
dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo pracuje podle své vlastní představy využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky a tradice vánoční a velikonoční tradice		Hv – Vokální činnosti Vv – Umělecká výtvarná tvorba Aj – Vánoce Čj – Tvořivá práce s literárním textem
Konstrukční činnosti			
provádí jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle vlastního návodu, předlohy, náčrtu pracuje podle své vlastní představy dodržuje zásady hygieny a	Stavebnice konstrukční, prostorové sestavování modelů práce s návodem, předlohou, náčrtem		M – Geometrie v rovině a prostoru

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
bezpečnosti práce			
<p>provádí jednoduché pěstitelské činnosti</p> <p>samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny</p> <p>volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>pěstování rostlin</p> <p>rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p>		<p>Při –</p> <p>Rovnováha v přírodě a její ochrana</p>

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
<p>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy, na základě své představivosti, různé výrobky z daného materiálu</p> <p>provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem a volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>Vlastnosti materiálu</p> <p>přírodniny</p> <p>modelovací hmota</p> <p>papír, karton a jiné...</p> <p>textil, drát, folie, dřevo, aj.</p>		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny			
rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet zvládne jednoduchý pracovní postup důsledně dodržuje pracovní řád při práci s nástroji, pomůckami a dodržuje bezpečnost práce	Pracovní pomůcky a nástroje funkce a využití nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, drát, niť, jehla, nůž, aj.)	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
sleduje průběh předvádění práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, nákresu	Jednoduché pracovní operace a postupy stříhání, lepení, ohýbání, svazování, šití, aj.		
dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo pracuje podle své vlastní představy využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky a tradice vánoční a velikonoční tradice		Aj – Lidové zvyky Vv – Vizuální obrazné vyjádření
Konstrukční činnosti			
provádí jednoduchou montáž	Stavebnice		M – Geometrie

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
a demontáž pracuje podle vlastního návodu, předlohy, náčrtu pracuje podle své vlastní představy a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	konstrukční, prostorové sestavování modelů práce s návodem, předlohou, náčrtem		v rovině a prostoru
orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmů základní vybavení kuchyně výběr, nákup, skladování potravin úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni, historie a význam		Aj – Jídlo, pití, nákupy Př – Člověk – výživa a hygiena VI – Z historie naší vlasti

5.9.7 Očekávané výstupy 2. období

Práce s drobným materiálem

Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy, na základě své představivosti, různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

Žák:

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

Žák:

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

Žák:

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne
- první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

5.10 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví, k poznávání vlastních pohybových možností a účinků, konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je diferenciací činností i hodnocení žáků v souladu s individuálními předpoklady jednotlivců.

Obsahové vymezení

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Organizace

Předmět Tělesná výchova je vyučován ve školní tělocvičně. Podle počasí je vyučován venku na školním pozemku, na fotbalovém hřišti nebo na multifunkčním hřišti. Výuka se přizpůsobuje počasí obsahem hodin. Každým rokem je zařazována plavecká výuka žáků školy.

V průběhu vyučování jsou zařazovány pohybové chvílky, děti mají možnost využívat drobné sportovní vybavení ve třídách. Velká přestávka je dle počasí realizována na školním pozemku.

Součástí TV je i každoroční turnaj ve vybíjené a soutěže v atletických disciplínách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Tělesnou výchovou vedeme žáky k všestrannému rozvoji, ke zvýšení pohybových schopností a dovedností, k posílení charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, respektovat pokyny, podřídit se kolektivu) .Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a

pohybu, ke zvýšení tělesné zdatnosti a správnému držení těla. Věnujeme pozornost bezpečnosti při výuce TV, opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnost úrazu. Do celého období výuky tělesné výchovy je zařazována zdravotní výchova. V hodinách TV vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené. Pohybové činnosti prolínají do jiných předmětů. Vedeme žáky k využívání kompetencí získaných v rámci TV pro svůj další rozvoj.

5.10.1 Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1. – 3. roč.)

- rozvoj pohybových schopností a dovedností žáků
- rozvoj smyslu pro účelný a krásný pohyb
- získat návyky správného držení těla, nacvičovat základní cviky k získání těchto návyků
- vést žáky k vědomému zvládnutí pohybu, zařazovat cviky na koordinaci pohybů
- zvyšovat pohybový rozsah a obratnost žáků
- upevňovat charakterové vlastnosti žáků, rozvíjet sociální vztahy
- získávat pocit nutnosti pravidelného cvičení jako součásti správného životního stylu
- vštípit dětem radostný pocit z pohybu
- pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržování pravidel, umět se podřídit kolektivu, spolupracovat)
- neustále seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních zásad (při hrách v tělocvičně, na hřišti, při cvičeních s náčiním nebo na náradí)
- umět slyšet, vnímat a reagovat na povely učitele (nejen na píšťalku, ale i na jiné podněty – slovní, gestikulační)
- naučit žáky připravit na sportovní výkony – zvolit vhodnou obuv, vhodné oblečení (sepnout vlasy, odložit hodinky a jiné cennosti)
- posilovat tělesnou kondici a duševní pohodu dětí správně zvolenými aktivitami, vhodnými a přiměřenými tomuto věku
- z hlediska správné organizace a bezpečnosti je vhodné zvládnout s dětmi základy pořadových cvičení (nástupy, povely pozor, pohov)
- využívat různá kondiční cvičení k rozvoji a zvýšení pohybových schopností žáků – to je zvyšovat obratnost, vytrvalost, rychlost, pohyblivost (za pomoci různého náčiní, využití různých druhů náradí, přeskoky, odrazy, překonávání překážek, různé druhy běhů)
- vnímat důležitost průpravných cvičení (rozcvíček), jako prostředku pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života, nedostatku sportovních aktivit
- seznamovat žáky s důležitostí správného rozcvičení, využívat veškeré kompenzační prostředky (protahovací, uvolňovací cvičení, strečink)
- učit žáky cítit, vnímat hudbu a umět ji vyjadřovat pohybem, snažit se rozvíjet rytmické cítění, začleňovat taneční prvky (lidové písničky)
- rozvíjet dovednosti žáka zvládnutím základů atletické abecedy (běhy, skoky, hody)
- zvládat průpravná cvičení pro míčové hry, správně zvládat techniky házení, chytání, přihrávání
- seznamovat žáky s nácikem jednoduchých základů miniher
- vkládat dle možností cvičení v různém prostředí, seznamovat žáky s pohybem na hřišti, ve volné přírodě, v lese
- dle možnosti zařadit zimní sportování (bobování, sáňkování, lyžování, bruslení)
- vštípit základy plaveckých dovedností

- nesoustředit se jen na hodiny Tv, ale začleňovat do vyučování další pohybové aktivity – vycházky, pohybové chvílky, cviky ve třídě na správné držení těla)

5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 1. období

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Atletika			
<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Týkající se běhu, skoku a hodů, názvy částí atletického hřiště</p> <p>Základy bezpečnosti při atletických činnostech</p> <p>Zjednodušené startovní povely a signály</p> <p>Vhodné oblečení pro atletické činnosti</p>	<p>OSV –</p> <p>Osobnostní rozvoj –</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>(já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem-</p>	
<p>Zvládá základní pojmy související s během</p> <p>Zvládá základní techniku polovysokého startu</p> <p>Zvládá základní techniku běhu</p>	<p>Běh</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</p> <p>Základy polovysokého startu</p> <p>Rychlý běh na 60m</p> <p>Motivovaný běh v terénu až do 10 min (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků</p> <p>Vytrvalostní běh na 200m</p>	<p>OSV –</p> <p>Osobnostní rozvoj –</p> <p>Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)</p>	
<p>Zvládá základní pojmy související se skokem do dálky</p> <p>Zvládá základní techniku skoku do dálky</p>	<p>Skok</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</p> <p>Odraz z místa</p> <p>Skok do dálky z místa</p>		

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	Spojení rozběhu s odrazem		
Zvládá základní pojmy související s hodem Zvládá základní techniku hodů míčkem	Hod Hod míčkem z místa		
Gymnastika			
Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje Reaguje na základní pokyny a gesta učitele Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků Zvládá základní gymnastické držení těla Zvládá se soustředit na cvičení Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze	Základní pojmy Základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení vhodné oblečení pro gymnastiku základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní gymnastické držení těla soustředění na cvičení		
zvládá kotoul vpřed	Akrobacie průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed kotoul vpřed		
zvládá základy gymnastického odrazu zvládá skoky prosté snožmo	Přeskok průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky skoky prosté odrazem snožmo		

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
z trampolíny	z trampolíny výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny		
zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	Lavička (kladinka) chůze s dopomocí		
Rytmická a kondiční gymnastika			
uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci , za pomoci učitele je dodržuje reaguje na základní pokyny a gesta učitele zvládá estetické držení těla (snaží se o to) zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty , atd.)	Základní pojmy základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem		Čj – Rozvoj fonetického sluchu M – přirozená čísla do 20 Hv – Poh. rytmické činnosti
Pohybové hry			
uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV zvládá v pohybové hře využít i hračky i jiné předměty (mimo tělocvičné nářadí)	Základní pojmy související s osvojovanými hrami a používaným načiním základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her bezpečnost při různých druzích		Čj – Dramatizace

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem příběhem, pohádkou (slovem)	her a v různých podmínkách využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám		
Sportovní hry			
zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a neznámější sportovní hry např. minifotbal uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje	Základní pojmy spojené s osvojováním činnosti, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách		
zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	Vlastní nácvik držení míče jednoruč a obouruč manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu , vyvolenou i opačnou rukou, nohou – praktické provedení základní přihrávky rukou, nohou (vyvolenou i opačnou) základní sportovní hry (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)		
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení			
	zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hod. TV především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení		Prv – Člověk a jeho zdraví

1. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Turistika a pohyb v přírodě			
<p>uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám</p> <p>umí se připravit na turistickou akci (za pomoci dospělých)</p>	<p>zásady bezpečnosti a hygieny při pobytu v přírodě</p> <p>ochrana přírody</p> <p>chůze v terénu, chování v přírodě</p> <p>oblečení pro turistiku, obsah batohu</p>		Prv – Orientace v okolí bydliště, místo, kde žijeme

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Atletika			
<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</p> <p>Zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště</p> <p>Základy bezpečnosti při atletických činnostech</p> <p>Vhodné oblečení pro atletické činnosti</p> <p>Zjednodušené startovní povely a signály</p>	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí)	
<p>Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu</p> <p>Zvládá základní techniku běhu</p>	<p>Běh</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</p> <p>Základy nízkého polovysokého startu</p> <p>Rychlý běh na 60m</p>	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu (dovednosti pro dobré naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, hledání	

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	Motivovaný běh v terénu až do 10 min (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků Vytrvalostní běh na 400m	pomoci při potížích, potížích, potížích, dovednosti zvládní stresových situací, uvolnění – relaxace)	
Zvládá základní techniku skoku do dálky z místa	Skok Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti Odraz z místa Skok do dálky z místa Spojení rozběhu s odrazem		
Zvládá základní techniku hodů míčkem z místa a za chůze	Hod Průpravná cvičení pro hod míčkem Hod míčkem z místa Hod míčkem z chůze		
Gymnastika			
Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje Reaguje na základní pokyny a gesta učitele Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní	Základní pojmy Základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou trupu, názvy používaného náčiní a nářadí Základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení		

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>Užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence</p> <p>Zvládá základní gymnastické držení těla</p> <p>Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze</p>	Gymnastické držení těla		
zvládá kotoul vpřed, vzad	<p>Akrobacie</p> <p>průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed</p> <p>kotoul vpřed</p> <p>průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad</p> <p>kotoul vzad</p>		
<p>zvládá skoky prosté snožmo z trampolíny</p> <p>zvládá základy gymnastického odrazu</p>	<p>Přeskok</p> <p>průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny</p> <p>skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny</p> <p>výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny</p>		
zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	<p>Lavička (kladinka)</p> <p>chůze s dopomocí (různé obměny)</p>		

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Rytmická a kondiční gymnastika			
<p>uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci , za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>reaguje na základní pokyny a gesta učitele</p> <p>zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)</p> <p>zvládá základní estetický pohyb těla a jeho části (chůzi, běh, poskoky, obraty , atd.)</p> <p>umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci</p> <p>základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla)</p> <p>rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem</p> <p>soustředění nehudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie</p>		<p>Čj – Individuální četba, vyjádření pocitů</p> <p>Hv – Hudebně pohybové činnosti</p>
Pohybové hry			
<p>zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV</p> <p>uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</p> <p>zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní)</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>související s osvojovanými hrami a používaným náčiním</p> <p>základní organizační povely pro realizaci her</p> <p>bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách</p> <p>základní pravidla osvojovaných her</p>		

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností	využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám		
Sportovní hry			
uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje zvládá základní pojmy používaného náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejnámější sportovní hry	Základní pojmy spojené s osvojováním činnosti, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách		
zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi jako je vybíjená, minifotbal atd.	Vlastní nácvik držení míče jednoruč a obouruč manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) základy přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) základní sportovní hry – vybíjená, minifotbal (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)		
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení			
Turistika a pohyb v přírodě			
Uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám Dovede se orientovat v přírodě	Chůze v terénu, chování v přírodě Chůze v terénu po vyznačené trase s překonáváním překážek		Prv – člověk a jeho zdraví, místo, kde žijeme, pravidla sil. provozu

2. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>podle značek</p> <p>Umí se připravit na turistickou akci</p> <p>Uvědomuje si možná nebezpečí při pobytu v přírodě</p>	<p>Oblečení pro turisty, obsah batohu</p> <p>Zásady bezpečnosti a hygieny při pobytu v přírodě</p> <p>Ochrana přírody</p> <p>Základní dopravní a turistické značky</p>		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Atletika			
<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách</p> <p>Zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem</p> <p>Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Základní disciplíny, části běžecké dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonu, úpravu doskočiště</p> <p>Základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení</p> <p>Startovní povely</p> <p>Základní techniky běhů, skoků a hodů</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberealizace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, uvolnění –</p>	

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
		relaxace)	
Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu Zvládá základní techniku běhu	Běh Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti Běžecká abeceda Nízký start na povel, polovysoký start Rychlý běh do 60m Motivovaný běh v terénu až do 12 min (dle výkonnosti žáků) Vytrvalostní běh na dráze do 600m		
Zvládá základní techniku skoku do dálky Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára)	Skok Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti Skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50cm z 3-4 dvojkroků)		
Zvládá základní techniku hodů míčkem z chůze i z rozběhu	Hod Průpravná cvičení pro hod míčkem Hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) Hod míčkem s rozběhem Spojení rozběhu s odhodem		
Gymnastika			
	Základní pojmy		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Aktivně se zapojuje do pohybových činností</p> <p>Reaguje na základní pokyny a gesta učitele</p> <p>Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)</p> <p>Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty atd.)</p>	<p>Základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně)</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu atd. (s širším spektrem náčiní)</p>		
<p>Správně provede kotoul vpřed a vzad</p>	<p>Akrobacie</p> <p>Kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>Kotoul vzad a jeho modifikace</p>		
<p>Zvládá skoky prosté snožmo z trampolíny</p> <p>Zvládá základny gymnastického odrazu</p>	<p>Přeskok</p> <p>Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</p> <p>Přeskok 2-4 dílů bedny odrazem z trampolíny (s dopomocí)</p> <p>Výskok na kozu našíř (do kleku)</p> <p>Skoky prosté odrazem snožmo odrazem z trampolíny</p>		
<p>Zvládá základy chůze na lavičce</p>	<p>Lavička (kladinka)</p> <p>Chůze bez dopomoci (různé obměny chůze)</p>		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Zvládá základy ručkování	Hrazda Ručkování ve visu		
Rytmická a kondiční gymnastika			
Zvládá základy estetického držení těla Zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí Snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb Zvládá základy tance založeném na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném Reaguje na základy pokyny a gesta učitele	Základní pojmy Základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu Tvořivé vyjádření rytmu pohybem Základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) Základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) Bezpečnost při gymnastických činnostech		Hv – Pohybový doprovod s 2/4 a 3/4 taktem
Pohybové hry			
Snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit	Základní pojmy Související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním Variace her jednoho druhu Využití přírodního prostředí pro pohybové hry Bezpečnost při různých druzích her		
Sportovní hry			
	Základní pojmy		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>Uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit</p> <p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách a při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</p> <p>Zvládá základní pojmy osvojovaných činností</p>	<p>Související s osvojovanou činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher)</p> <p>Vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry</p>		
<p>Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a vyžívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel</p> <p>Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele)</p> <p>Jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>Chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele)</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>Vlastní nácvik</p> <p>Přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením)</p> <p>Chytání míče jednoruč a obouruč</p> <p>Vedení míče driblingem</p> <p>Střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa vyvolanou rukou)</p> <p>Pohyb s míčem a bez míče, zastavení</p> <p>Průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, košíková, přehazovaná, kopaná povely k osvojované činnosti a její organizaci)</p>		

3. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení			
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.		
Plavání			
	Dle možnosti školy lze zařadit v rámci hodin tělesné výchovy „Základní plavecký výcvik“ Adaptace na vodní prostředí, hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob		
Turistika a pobyt v přírodě			
Uvědomuje si, že turistika a pohyb v přírodě patří k nejdřívějším pohybovým aktivitám Dovede se orientovat podle mapy (s pomocí učitele) Umí se připravit na turistickou akci (s pomocí dospělého) Uvědomuje si možná nebezpečí při pohybu v přírodě Dovede se orientovat podle značek a výrazných přírodních úkazů	Chůze v terénu, chování v přírodě Chůze v terénu po vyznačené trase s překonáváním překážek Chůze po vyznačené trase i podle mapy Oblečení pro turistiku, obsah batohu Zásady bezpečnosti a hygieny při pobytu v přírodě Ochrana přírody Základní dopravní a turistické značky		Prv – Místo, kde žijeme, práce s plánem

Očekávané výstupy na konci 1. období

Tělesná výchova

Žák:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Zdravotní tělesná výchova

Žák:

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

5.10.3 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. – 5. roč.)

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

5.10.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova 2. Období

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Atletika			
<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách</p> <p>Zvládá aktivně osvojené pojmy</p> <p>Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště</p> <p>Základní techniky běhů, skoků, hodů</p> <p>Startovní povely</p> <p>Základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů</p>	<p>OSV –</p> <p>Osobnostní rozvoj –</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)</p>	
<p>Zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu</p> <p>Zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů</p>	<p>Běh</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</p> <p>Běžecká abeceda</p> <p>Nízký start (na povel)</p> <p>polovysoký start</p> <p>Rychlý běh na 60m</p> <p>Motivovaný vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáka)</p> <p>Vytrvalý běh na dráze 800m</p>	<p>OSV –</p> <p>Osobnostní rozvoj –</p> <p>Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládnutí stresových situací)</p>	<p>M – geometrie v rovině a prostoru, jednotky délky</p>
<p>Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start</p> <p>Dovede zaměřit a zapsat</p>	<p>Skok</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</p> <p>Skok do dálky s rozběhem –</p>		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky	postupně odraz z břevna (5-7 dvojkroků) Základy rozměření rozběhu		
Zvládá základní techniku hodů	Hod Průpravná cvičení pro hod míčkem Hod míčkem s rozběhem Spojení rozběhu s odhodem		
Gymnastika			
Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti Zvládá základní pojmy aktivně Reaguje na základní pojmy a gesta učitele Zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení	Základní pojmy Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti Základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) Základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení Průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů		
Zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s pomocí	Akrobacie Kotoul vpřed a jeho modifikace Kotoul vzad a jeho modifikace Průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou Stoj na rukou s pomocí		Vv – Pohyb těla a jeho umístění v prostoru

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Zvládá základy gymnastického odrazu z můstku	<p>Přeskok</p> <p>Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</p> <p>Výskok našší odrazem z trampolíny (můstku)</p> <p>Skoky prosté s odrazem z trampolíny</p>		
Zvládá chůzi na kladince bez dopomoci	<p>Kladinka</p> <p>Chůze bez dopomoci s různými obměnami</p>		
Zvládá základy ručkování	<p>Hrazda</p> <p>Ručkování ve visu</p>		
Rytmická a kondiční gymnastika			
<p>Reaguje na základní pokyny a gesta učitele</p> <p>Snaží se samostatně o estetické držení těla</p> <p>Zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní</p> <p>Reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu)</p> <p>Zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami</p> <p>Zvládá základy tance založeném na kroku</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie)</p> <p>Základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, taneční chůze</p> <p>Změny poloh, obměny tempa rytmu</p> <p>Základy tance založené na kroku poskočném, přísunném přeměnném (základní taneční krok 2/4)</p> <p>Základy cvičení s náčiním (míč, švihadlo) při hudebním</p>		<p>Hv – Základy hudebně pohybové činnosti, pohybové vyjádření hudby</p> <p>Vv – Vizuelně obrazná vyjádření pohybových podnětů</p>

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	doprovodu		
Pohybové hry			
<p>Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</p> <p>zvládá minimálně 10 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření</p> <p>dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her</p> <p>dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Související s funkcemi her, pravidel a používaným náčiním</p> <p>Variace her jednoho druhu</p> <p>Využití přírodního prostředí pro pohybové hry</p> <p>Využití netradičního náčiní</p> <p>Bezpečnost při různých druzích her</p>		
Sportovní hry			
<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>Zvládá základní pojmy osvojovaných činností</p> <p>Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her“</p> <p>Základní organizace utkání – losování, zahájení počítání skóre, ukončení utkání</p> <p>Vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry</p>		

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal)</p> <p>Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel</p> <p>Reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře</p> <p>Dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji</p>	<p>Vlastní nácvik</p> <p>Přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem)</p> <p>Chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy</p> <p>Vedení míče (driblingem, nohou)</p> <p>Střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou</p> <p>Pohyb s míčem a bez míče, zastavení</p> <p>Kontrola míče</p> <p>Průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, floorbal)</p> <p>Udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situace jeden proti jednomu</p>		
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení			Při – Člověk a jeho zdraví

4. ročník			
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Turistika a pobyt v přírodě			
<p>Uvědomuje si možná nebezpečí při pobytu v přírodě</p> <p>Uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám</p> <p>Dovede se orientovat podle značek a výrazných přírodních úkazů, podle mapy</p>	<p>Zásady bezpečnosti a hygieny při pobytu v přírodě</p> <p>Ochrana přírody</p> <p>Chůze v terénu, chování v přírodě</p> <p>Chůze v terénu po vyznačené trase s překonáváním překážek (i podle mapy)</p> <p>Základní dopravní i turistické značky</p>		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
Atletika			
<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách</p> <p>Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</p> <p>Zvládá aktivně základní osvojované pojmy</p> <p>Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úprav doskočiště</p> <p>Základní techniky běhů, skoků a hodů</p> <p>Startovní povely</p> <p>Základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů</p>	<p>OSV –</p> <p>Osobnostní rozvoj –</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání a prožívání vůle, organizace vlastního času, stanovování</p>	

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu</p> <p>Zvládá základní techniku běhu</p> <p>Změří základní pohybové úkony a porovná je s předchozími výsledky</p>	<p>Běh</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</p> <p>Běžecká abeceda</p> <p>Nízký start, polovysoký start</p> <p>Rychlý běh 60m</p> <p>Vytrvalý běh na dráze 800m</p> <p>Motivovaný vytrvalý běh v terénu až 15 min</p>	<p>osobních cílů a kroků k jejich dosažení)</p> <p>OSV – Osobní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích)</p>	<p>M – Geometrie v rovině a prostoru, jednotky délky</p>
<p>Zvládá základní techniku skoku do výšky a dálky</p>	<p>Skok do dálky</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</p> <p>Skok do dálky z rozběhu, odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků)</p> <p>Rozměření rozběhu</p>		
<p>Zvládá základní techniku hodů</p>	<p>Hod</p> <p>Průpravná cvičení pro hod míčkem</p> <p>Hod míčkem z rozběhu</p> <p>Spojení rozběhu s odhodem</p>		
Gymnastika			
	Základní pojmy		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti</p> <p>Reaguje na základní pokyny a gesta učitele</p> <p>Zvládá aktivně základní osvojované pojmy</p>	<p>Základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní</p> <p>Základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení</p>		
<p>Dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení</p> <p>Při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	<p>Průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinaci pohybů</p>		
<p>Zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí)</p>	<p>Akrobacie</p> <p>Kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>Kotoul vzad a jeho modifikace</p> <p>Průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou</p> <p>Stoj na rukou (s pomocí)</p> <p>Akrobatické kombinace</p>		
<p>Zvládá základy gymnastického odrazu z můstku</p> <p>Zvládá roznožky a skrčku přes nářadí odpovídající výšky</p>	<p>Přeskok</p> <p>Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</p> <p>Skrčka přes kozu našíř</p> <p>Odrazem z můstku</p> <p>Výskok našíř</p>		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
	Skoky prosté odrazem z můstku		
Zvládá základy chůze na kladině s obměnami	Kladina 1 m (převážně dívky) Chůze s obměnami (s dopomocí)		
Rytmická a kondiční gymnastika			
<p>Reaguje na základní pokyny a gesta učitele</p> <p>Uvědomuje se jména základních lidových tanců</p> <p>Vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmy, melodie</p> <p>Dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmičný a melodický doprovod</p> <p>Nestydí se při tanci s žákem opačného pohlaví</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci</p> <p>Základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4</p> <p>Taneční chůze</p> <p>Základy cvičení s náčiním (švihadlo, míč) při hudebním nebo rytmičném doprovodu, jednoduché sestavy</p>		
Pohybové hry			
<p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním</p> <p>Variace her více druhů</p> <p>Využití přírodního prostředí pro pohybové hry</p> <p>Využití netradičního náčiní, náměty na přípravu vlastního náčiní</p>	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování)	

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>osvojených pohybových her</p> <p>Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</p> <p>Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>Bezpečnost při různých druzích her</p>	<p>skupiny, rozvoj sociálních a individuálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence)</p>	
Sportovní hry			
<p>Uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet</p> <p>Zvládá základní pojmy osvojovaných činností</p> <p>Dohodne se na spolupráci družstva a dodržuje ji</p> <p>dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování</p> <p>uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře</p> <p>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</p> <p>orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště,</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher)</p> <p>Základní organizace utkání (losování zahájení, počítání skóre, ukončení utkání)</p>		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
samostatně získá potřebné informace			
Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal) a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele)	<p>Vlastní nácvik</p> <p>Přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem)</p> <p>Chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy</p> <p>Vedení míče (driblingem, nohou)</p> <p>Střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku, vyvolanou rukou nohou</p> <p>Udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu</p> <p>Průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel</p> <p>Základní spolupráce ve hře</p>		
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení			
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně	Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení		

5. ročník			
Očekávané výstupy žáka	učivo	Průř. témata	Mezipř. souvislosti
<p>zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	atd.		
Turistika a pobyt v přírodě			
<p>Uvědomuje si možná nebezpečí při pobytu v přírodě</p> <p>Uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám</p> <p>Dovede spojit turistiku s další pohybovou a poznávací činností a zpracovávat o akci jednoduchou dokumentaci</p> <p>Dovede se orientovat podle značek a výrazných přírodních úkazů, podle mapy</p>	<p>Zásady bezpečnosti a hygieny při pobytu v přírodě</p> <p>Ochrana přírody</p> <p>Příprava pochodové trasy a aplikace znalostí z jiných předmětů</p> <p>Chůze v terénu, chování v přírodě</p> <p>Chůze v terénu po vyznačené trase s překonáváním překážek (i podle mapy)</p> <p>Základní dopravní a turistické značky</p>		<p>Při – Člověk a jeho zdraví, význam pohybu ke zdraví, péče o zdraví.</p>

Očekávané výstupy 2. období

Tělesná výchova

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnost; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšené úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Zdravotní tělesná výchova

Žák

- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- 1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- 2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- 3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- 4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 5) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 6) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 7) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- 8) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 9) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Opravné zkoušky a ukončení základního vzdělávání

- 1) Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

- 2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel
  - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
  - c) přisedící, kterým je jiný vyučující
- 3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
- 4) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 školského zákona na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
- 5) Žák, který byl přijat ke vzdělávání ve střední škole, je považován za žáka základní školy do 31. srpna příslušného školního roku.

Hodnocení žáků na vysvědčení

- 1) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
  - a) 1 – velmi dobré
  - b) 2 – uspokojivé
  - c) 3 – neuspokojivé
- 2) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- 3) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
  - a) 1 – výborný
  - b) 2 – chvalitebný
  - c) 3 – dobrý
  - d) 4 – dostatečný
  - e) 5 – nedostatečný

Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k

jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)

Žák je hodnocen stupněm

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e) školského zákona,
- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně
- b) pracoval(a)

Výchovná opatření

- 1) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- 2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci.
- 3) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
  - a) napomenutí třídního učitele
  - b) důtku třídního učitele
  - c) důtku ředitele školy
- 4) Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.
- 5) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- 6) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování daných školním řádem během klasifikačního období. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Ve škole jsou žáci hodnoceni a klasifikováni za své chování v době vyučování. Poruší-li žák zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování mimo vyučování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu při výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

- ✓ žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu
- ✓ méně závažných přestupků se dopouští ojediněle
- ✓ žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit

Stupeň 2 (uspokojivé)

- ✓ chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu
- ✓ žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu
- ✓ opakovaně se dopustí méně závažných přestupků; zpravidla se přes důtku třídního učitele
- ✓ dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy
- ✓ ohrozí bezpečnost a zdraví vlastní nebo jiných osob, zastrašuje je, záměrně jim ubližuje, šikanuje je.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

- ✓ chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování
- ✓ žák se dopustí takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi
- ✓ vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob, zastrašuje je, záměrně jim ubližuje,
- ✓ šikanuje je
- ✓ záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy; zpravidla se přes
- ✓ důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným pozorováním žáka
- pohovorem s žákem samým, se zákonnými zástupci žáka, s kolektivem třídy apod.
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické, grafické, pohybové)
- kontrolními pracemi a praktickými zkouškami
- analýzou výsledků činnosti žáka ve škole i mimo školu (např. písemných prací, kreseb, výrobků apod.)
- konzultacemi s ostatními učiteli a dle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb.
- Žák musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí.
- Při zkoušení nenechává učitel žáka na pochybách, jak byl klasifikován. Oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů.
- Jak ústní, tak písemné zkoušky a kontrolní práce je nutno rozvrhnout rovnoměrně na celý školní rok, aby nedocházelo k hromadění zkoušek v určitých obdobích.
- Učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáka. Zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování žáků pravidelně vhodným způsobem informováni. Každé čtvrtletí probíhají

konzultace se zákonnými zástupci žáků a vyučující zasílají písemná upozornění zákonným zástupcům žáků s dostatečným či nedostatečným prospěchem. Zákonní zástupci žáků jsou také písemně i telefonicky upozorňováni při každém náhlém zhoršení žákova prospěchu v průběhu školního roku.

Zásady klasifikace

Hodnocení žáků je integrální součástí celého výchovně vzdělávacího procesu. Pedagogové školy respektují, že jakémukoli hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné formulování cílů vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých kritérií bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen. Žák má právo být hodnocen způsobem, který je motivující a prospívá jeho osobnostnímu rozvoji.

Zásady hodnocení:

Při hodnocení (průběžné i celkové klasifikaci) učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Přílišná shovívavost, stejně jako přílišná přísnost je nepřijatelná.

Při celkové klasifikaci učitel přihlíží k věkovým zvláštěnostem žáka i k možnému zakolísání v učebních výkonech žáka z důvodu určité indispozice (např. nepříznivý zdravotní stav, neurovnané rodinné poměry apod.)

Hodnocení a klasifikace musejí být spravedlivé a nestranné. Nesmějí být ovlivněny osobní sympatií nebo antipatií učitele k žákovi nebo k jeho zákonným zástupcům.

Učitel upřednostňuje kritériální, individualizované hodnocení.

Pro potřeby vnitřní klasifikace se učební předměty dělí do dvou skupin :

1. předměty s převahou teoretického zaměření a praktických činností
2. předměty s převahou výchovného a odborného zaměření

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

Stupnice pro klasifikaci prospěchu (průběžné hodnocení)

Při klasifikaci v jednotlivých učebních předmětech se hodnotí:

- stupeň a uvědomělost osvojení předepsaného učiva
- úroveň kritického přemýšlení o věcech a jevech (přiměřeně věku)
- schopnost formulovat a přiměřeně věku vyjadřovat své názory, dále přesnost a výstižnost vyjadřování
- schopnost pracovat s informacemi (umět je získávat, třídit a používat)
- schopnost uplatňovat příslušné vědomosti, dovednosti a návyky při řešení různých úkolů
- aktivita, samostatnost, kreativita (tvořivost)
- zájem o učení a pracovní činnost

Hodnotící stupnice prospěchu v učebních předmětech má pět základních stupňů:

- **Stupeň 1 (výborný)** – Žák naprosto bezpečně ovládá učivo předepsané osnovami. V myšlení se projevuje samostatně, pohotově a bystře. Své myšlenky dokáže přesně a výstižně vyjadřovat. Při řešení úkolů spolehlivě a uvědoměle užívá získané znalosti, vědomosti a dovednosti. Dobře chápe souvislosti mezi předměty a jevy. Myslí logicky správně, pracuje samostatně, iniciativně, přesně a s jistotou. Je aktivní, svědomitý, učí se zájmem. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Je schopen účinně se podílet na tvorbě a řízení týmu.
- **Stupeň 2 (chvalitebný)** – Žák ovládá učivo předepsané osnovami. Uvažuje poměrně samostatně a své myšlenky umí vyjádřit celkem výstižně. Je v zásadě schopen vyjádřit podstatu svého názoru. Při řešení úkolů dovede používat většinu získaných vědomostí a dovedností. Při práci se dopouští malých, ne příliš častých chyb ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Je aktivní, svědomitě se učí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Kvalita výsledků jeho činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Je schopen pracovat v týmu.
- **Stupeň 3 (dobrý)** – Žák v podstatě ovládá učivo předepsané osnovami. V myšlení projevuje menší samostatnost a tvořivost, své myšlenky a některé názory je schopen vyjádřit jen nepřesně. Informace získává, zpracovává a vyhodnocuje jen s obtížemi. Získané vědomosti a dovednosti dovede při práci používat za pomoci učitele. S učitelovou spoluprací snadno překonává určité potíže. Chyby, kterých se dopouští při řešení úkolů, dovede za pomoci učitele korigovat. Svůj názor je schopen vyjádřit, ovšem s obtížemi. V logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Žák je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Je schopen spolupracovat v týmu.
- **Stupeň 4 (dostatečný)** - Žák ovládá učivo předepsané osnovami jen částečně. Projevují se u něho značné a závažné mezery ve vědomostech a dovednostech. V myšlení je nesamostatný a málo pohotový a své myšlenky a názory je schopen vyjádřit jen se značnými obtížemi. Při práci se dopouští podstatných chyb a má potíže, které těžko překonává i za pomoci učitele. Je nesamostatný, o učení jeví malý zájem. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je málo estetický. Je nutno stále mu pomáhat a pobízet ho k práci. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Do týmové práce se zapojuje jen s obtížemi.

- **Stupeň 5 (nedostatečný)** – Žák neovládá učivo předepsané osnovami, v požadovaných poznacích má závažné a značné mezery. Není schopen kriticky přemýšlet o věcech a jevech. Není schopen vyjádřit svůj názor, i na návodné otázky učitele odpovídá nesprávně. Praktické otázky nedokáže splnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Grafický projev je neestetický, chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Veškerá učitelova pomoc a pobízení se jeví neúčinné. Žák není schopen účinně se zapojit do práce týmu.

Vedle těchto základních hodnotících stupňů je v rámci vnitřní klasifikace naší školy možno používat při průběžné klasifikaci také tzv. hodnotících stupňů přechodových („mínusů“ a „plusů“, hvězdiček či podtržené známky). Tyto hodnotící přechodové stupně se mohou užít v případech, kdy se základní hodnotící stupně jeví pro klasifikaci jako příliš úzké, nedostatečné - úkoly jsou splněny nadměru dobře, nebo naopak s mírnými nedostatky, které ale ještě svou podstatou neodpovídají horšímu (nižšímu) hodnotícímu stupni. Tzv. plusy, hvězdičky či podtržená známka mají kladnou hodnotící funkci a slouží učitelům i jako pochvala. Pro žáky pak jsou motivací k získání další takovéto pochvaly.

Při klasifikaci se přiměřeně věku žáka přihlíží i k dalším hodnotám, jako je např.:

- schopnost komunikovat
- schopnost formulovat a vyjadřovat svůj názor
- schopnost identifikovat problémy a vymýšlet jejich řešení
- schopnost diskutovat
- schopnost interpretovat různé informace a užívat mezipředmětové vztahy
- schopnost tvořit a citově prožívat a své city a prožitky si uvědomovat

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

- **Stupeň 1 (výborný)** – Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje.
- **Stupeň 2 (chvalitebný)** - Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.
- **Stupeň 3 (dobrý)** – Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje žák pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.
- **Stupeň 4 (dostatečný)** – Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.
- **Stupeň 5 (nedostatečný)** – Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené dovednosti a návyky nedokáže aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Hodnocení vyučovacích předmětů s převahou výchovného zaměření je též možné provádět slovně. Slovní hodnocení je pak rovnocennou formou hodnocení ve všech ročnících základního stupně vzdělávání. Formulace k vyjádření širšího slovního hodnocení žáka nejsou stanoveny. O použití širšího slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu učitele a souhlasu zákonného zástupce žáka.

Slovní hodnocení

Při slovním hodnocení se uvádí:

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1. ovládá bezpečně
2. ovládá
3. podstatně ovládá
4. ovládá se značnými mezerami
5. neovládá

Úroveň myšlení

1. pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
2. uvažuje celkem samostatně
3. menší samostatnost myšlení
4. nesamostatné myšlení
5. odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1. výstižné, poměrně přesné
2. celkem výstižné
3. nedostatečně přesné
4. vyjadřuje se s obtížemi
5. nesprávné i na návodné otázky

Úroveň aplikace vědomostí

1. spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
2. dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
3. s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
4. dělá podstatné chyby, nespodně je překonává
5. praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Píle a zájem o učení

1. aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2. učí se svědomitě
3. k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
4. má-li zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5. pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Kvalita spolupráce

1. dokáže plnohodnotně spolupracovat
2. při spolupráci vyžaduje drobnou podporu nebo pomoc
3. při spolupráci vyžaduje podporu nebo pomoc
4. při spolupráci vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc
5. i přes výraznou podporu nebo pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními

Kvalita práce s informacemi

1. dokáže pracovat s informacemi
2. dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich tříděním nebo interpretací
3. při práci s informacemi potřebuje pomoc
4. při práci s informacemi dělá zásadní chyby
5. i přes poskytnutou pomoc nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informaci

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál

Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevyhází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se projednávají se zákonnými zástupci žáka.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat a souhlas zákonných zástupců žáka. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

7 OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	1
1.1	Oficiální název ŠVP ZV	1
1.2	Motivační název ŠVP	1
1.3	Předkladatel	1
1.4	Zřizovatel	1
1.5	Platnost dokumentu.....	1
1.6	Projednání a změny v ŠVP ZV	1
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
2.1	Typ školy	2
2.2	Vybavení školy	2
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	3
2.4	Spolupráce s ostatními organizacemi a společenskými složkami	3
2.5	Akce školy	4
2.6	Silné a slabé stránky školy	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP „ŠKOLOU K ŽIVOTU“	6
3.1	Zaměření školy	6
3.2	Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:	7
3.3	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	8
3.4	Cíle ŠVP	11
3.5	Přednosti našeho ŠVP.....	12
3.6	Výchovné a vzdělávací strategie.....	12
3.7	Průřezová témata	20
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA.....	20
	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA.....	21
	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH.....	22
	SOUVISLOSTECH	22
	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA.....	22

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	23
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA.....	24
4 UČEBNÍ PLÁN PRO I.-5. ROČNÍK ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	25
4.1 Poznámky k učebnímu plánu.....	26
5 Učební osnovy pro 1. – 5. ročník ZV	27
5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	28
5.1.1 ČESKÝ JAZYK.....	28
5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK	58
5.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 1. období.....	61
5.2 MATEMATIKA	81
5.2.1 Charakteristika předmětu	81
5.2.2 Výchovně vzdělávací cíle I. období (1. –3. roč.).....	81
5.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika (I. - 3. roč.)	82
5.2.4 Očekávané výstupy na konci 1. období	87
5.2.5 Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. –5. roč.).....	88
5.2.6 Vzdělávací obsahu vyučovacího předmětu Matematika (2. období).....	89
5.3 PRVOUKA.....	97
5.3.1 Charakteristika předmětu	97
5.3.2 Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1.-3. roč.)	97
5.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka (1.- 3. roč.).....	98
5.3.4 Očekávané výstupy na konci 1. období	106
5.4 VLASTIVĚDA.....	108
5.4.1 5.4.1 Charakteristika předmětu	108
5.4.2 Výchovně vzdělávací cíle (4. – 5. roč.)	108
5.4.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda (4. – 5. roč.)	110
5.4.4 Očekávané výstupy na konci 2. období	115
5.5 PŘÍRODOVĚDA.....	117

5.5.1	Charakteristika předmětu	117
5.5.2	Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. – 5. roč.).....	117
5.5.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda (4. – 5. roč.)	119
5.5.4	Očekávané výstupy na konci druhého období	123
5.6	INFORMATIKA.....	125
5.6.1	Charakteristika předmětu	125
5.6.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika – 2. Období.....	126
5.7	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	131
5.7.1	Charakteristika předmětu	131
5.7.2	Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1.- 3. roč.)	132
5.7.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 1. období	133
5.7.4	Očekávané výstupy na konci 1. období	138
5.7.5	Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. – 5. roč.).....	138
5.7.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova – 2. období	139
5.7.7	Očekávané výstupy 2. období	143
5.8	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	143
5.8.1	Charakteristika předmětu	143
5.8.2	Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1. –3. roč.).....	144
5.8.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 1. období.....	145
5.8.4	Očekávané výstupy na konci 1. období	150
5.8.5	Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. –5. roč.).....	150
5.8.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 2. období.....	151
5.8.7	Očekávané výstupy 2. období	156
5.9	PRACOVNÍ ČINNOSTI	156
5.9.1	Charakteristika předmětu	156
5.9.2	Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1.-3. roč.)	158
5.9.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti – 1. období.....	158

5.9.4	Očekávané výstupy na konci 1. období	162
5.9.5	Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. –5. roč.).....	164
5.9.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti – 2. období.....	164
5.9.7	Očekávané výstupy 2. období	168
5.10	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	170
	Charakteristika předmětu	170
5.10.1	Výchovně vzdělávací cíle 1. období (1. – 3. roč.).....	171
5.10.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 1. období.....	172
5.10.3	Očekávané výstupy na konci 1. období	187
5.10.4	Výchovně vzdělávací cíle 2. období (4. – 5. roč.).....	187
5.10.5	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova 2. Období	189
5.10.6	Očekávané výstupy 2. období	201
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	203